

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai egyes lapják.
Nem tagoknak előfizetést állj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.
Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadósági felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-útitársa.
Társaszerkesztő: Erdődy Ernő az OMGE. útitársa.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Pályázati felhívás.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület az általa kezelt földmivesséskolai alapítványi helyek közül pályázatot hirdet:

1. A Bakó János-féle alapítványra évi ösztöndíj 240 korona. Ezen alapítványra; pályázhat elsősorban borsodmegyei illetőségű egyén.

2. A Nagy-Atádi gazdakör alapítványra évi ösztöndíj 240 korona. Pályázhat ezen alapítványra elsősorban nagy-atádi, illetve somogyi illetőségű egyén.

3. Gróf Batthyány féle alapítványra évi ösztöndíj 240 korona; pályázhat ezen alapítványra elsősorban vas megyei illetőségű egyén.

További feltételek mindhárom alapítványnál, hogy a kérvényező magyar honpolgár fia legyen, ki 16-ik életévét betöltötte, ami keresztlevelel igazolandó, továbbá iskolai bizonyítvánnyal igazolandó, hogy a pályázó jól tud írni és olvasni.

Pályázhat ezenkívül magyarországi földmivesséskolába már felvett tanuló is, ha ezt az illető földmivesséskola igazgatója által bizonyítja.

Kellő okmányokkal felszerelt, bélyegtelen kérvények folyó évi szeptember hó 10-ig az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgatóságához (Budapest, Köztelek) nyújtandók be.

Forster Géza
igazgató.

Kérelem az „OMGE.” tagjaihoz.

Alább felsorolt urak jelenlegi tartózkodási helye előttünk ismeretlen, miért is azon kérelemmel fordulunk a t. tag urakhoz, hogyha az itt felsorolt urak közül valamelyiknek jelenlegi tartózkodási helyéről valaki tudomással bírna, úgy azt velünk egy levelezőlapon közölni kegyeskedjék.

Ifj. Asztalos Nándor Kárász, Babocsay László Dubrava, Bajzath István Pészak, Berger Géza előbb Csetény, majd Szent-Mihályfalva, legutóbb Szernye, Dobrin István Nagy-Récsé, utóbb Tapoleza, Ernst Mihály Pta-Ujfalu-Alpár, utóbb Uj-Kécske, Fülöp Jakab és Társa Hantos-Szalárd, Goldberger Gusztáv Nagy-Bajom (Budapest), Hirsch Ödön Nagy-Iklód, Hirschmann Nándor Zsitkóca, Jaulusz Izidor Forró-Encs, utóbb Budapest, Kovács József Pta-Bogaras Hidegkut, Krajcsovich Gyula előbb Lajosfalu, utóbb Kis-Báb, Lázár István előbb Brassó, utóbb Budapest, dr. Markbreit Gyula Tisza-Várkony, Nagy Béla Délegyhéza, Nagy Jenő Budapest, Neuschloss Fülöp Gerend, Pechy Pál Lajos-tanya, Pick Frigyes Vas-Simonyi, Pintér Sándor előbb Magyar Bél, utóbb Tisza-Polgár, Posztóczky Iván Kis-Jobbágyi, Sternthal Lajos előbb Pusztakölcsér, utóbb Zsófia-Major, Straszer Izidor Budapest, Török Elemér előbb Pellérd, utóbb Felső-Alap, Varga László szigeti előbb Pta-Láncz, utóbb Arad és Pécska, majd Pécska, Zemlényi István Paks, Tolnam., Janisch Lajos előbb Budapest, utóbb Surány, esetleg Nagy-Komlós, Kovács Ödön Hédervár, Schön Aladár előbb Emőd, utóbb Pta-Bogaras, majd Pinezehely, legutóbb Pta-Varsány, Cséry Zsigmond Felső-Zsolca.

Igazgató.

Gazdaköri alapszabályok.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” szövegét helyezvén arra, hogy a vidéken minél nagyobb mérvben gazdakörök alakításának, hogy ez irányban az érdeklődők kezére járjon, egy alapszabály-tervezetet dolgoztatott ki, amelyet az ügy iránt érdeklődőknek, ha ez irányban az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóságához fordulnak, az alapszabály-tervezetet díjmentesen rendelkezésükre bocsátja.

Igazgató.

A budapesti gyapjuárverések.

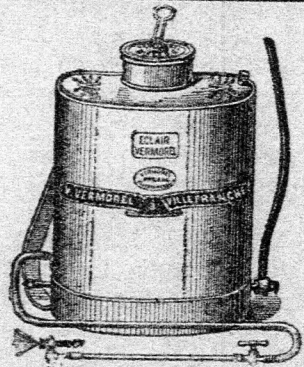
A budapesti gyapjuárverések 14. sorozata f. hó 4-én nyílt meg. A vállalat 35-38 ik jegyzékeiben összesen 17,444 zsák, illetőleg 15,610.5 q. gyapju került az árverési jegyzékbe s mintegy 1000 bál elkészített feldeményt már nem lehetett a jegyzékbe fölvenni, jól lehet az értékelő bizottság tekintettel a késedelmes beküldésre, még az aukciók idején is folytatta működését.

Az eddig tartott budapesti aukciókon 153,210 zsák gyapju, 125,981 q. sulyban, jutott kalapács alá. Ezen idő alatt a gyapju-üzlet látóhatára ismétellen felderült és elborult, de oly tömeges visszavonást, mint ezen aukción sorozat utolsó napján, még nem észleltünk.

A vigadó kistermében elég nagy számban összesereglett „gyapjasok”, a baissé szomorú csillagzata alatt kezdik meg az árverést. De a sors nem elégette meg, hogy csak féljenek, hanem arról is gondoskodott, hogy megijedjenek és epéjük fölka-vartassék. Néhai vitéz generális gróf Gvadányi József, ki 1790-ben világgá bocsátotta volt Nagy-Peleske érdemes nótáriusát, az elaludt véru magyar szivek felserkentésére, bizonyára nem álmolta meg, hogy az ur 1900. évében főn tisztelt nótárius ur szelleme újból kísértvén, Othellónak fogja nézni az aukciónális kalapácsot forgató szöke haju, jámbor lelkü dr. Hefty Frigyes, azt követelvéen tőle, hogy német szóra ne járjon a szája és a külföldi vevő is csak magyar szóra hallgasson.

Egy német közmondás azt tartja „allzu scharf macht schartig”. Ha akkor, mikor úgy is kötélen kell hozzánk édesgetni a külföldi vevőket a budapesti piacról annak hire fog terjedni, hogy mi már azt is akarjuk, hogy az, a ki nekünk pénzt hoz, azt csak magyarul kintálja, no akkor el is készülünk arra, hogy néző illetve vevőközönség hiányában bezárhatjuk a vigadóbeli játékszínt. Szép dolog a hazafiság a maga helyén, de azt követelni, hogy a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. sz.

A V. Vermorel villefranchei gyár világhírű

„Eclair” peronospora fecskendőinek

„La Torpille” kénporozó- és

„Excelsior” szénkénegező gépeinek

kizárólagos magyarországi képviselője.

Ia. aussigi Rézgálicz

Ia. sublimált Kénpor

és mindennemű szőfővédekezési cikkek és anyagok bevásárlási forrása.

Ajánlunk a cséplési idényre mindennemű

kenőcsöket kőszeneket

olajokat ponyvákat

és zsákokat

legelsőrangú minőségben.

Dr. Aschenbrandt-féle bordói és rézkénpor

Mai számunk 16 oldal.

kinálat csak magyarul folyjon, a jövő ezred regényébe tartozik, mikor az idő már nem lesz pénz és a németeket és francziákat megette mind Tuan herceg! Nagy-Peleske érdemes nótáriusa nem jobban tenné, ha saját erkölcsi javítása érdekében hallatná dörgedelmes szavát, mert a magyar juhtenyésztő gazda csak a minőségi termelés jele alatt számíthat győzelemre.

Aki elfogulatlan szemmel nézte végig a mostani árverés lefolyását, az nem tagadhatja, hogy a valóban jó előszereteti árra számíthat akkor is, ha még oly „hüvös” is a hangulat és „lanyha” a vevők tendenciája. Hanem úgy látszik némely magyar tenyésztő nemcsak akkor manipulálja rosszul a gyapját, mikor annak nincsen ára, hanem még akkor igazában, mikor a vevő töri magát utána. A mult évi hausse alatt, mikor a gyapjuvígécek még Kokhand és Samarkandban összerásárolták a a legsejtesebb árut, nálunk sem sokat nézegették a gyapjut, hanem nem egy esetben zsákban macskát vásároltak. Ugy látom, hogy ez a körülmény egyeseknek okot szolgáltatott, hogy a tavalyiaknál rosszabbul kezelt gyapjakat küldjön a piacra, mi több fejébe vegye, hogy ő nem enged a 48-ból, már mint a tavalyi árból. Valóban kínos feltűnést keltett az az észlelet, hogy egy nagyobb tenyésztő zsákjainak négy csücske a trágyadombra illő koloncokkal volt kitömve mivel a zsák sulya 4 kilóval fögött.

Hinni akarom, hogy ez a tulajdonos tudta nélkül történt, de elég baj az, hogy még mindig akadnak nálunk oly tulbuzgó vagy hiu alkalmazottak, kik ilyen módon vélik a nyíró sulyt és jövedelmet fokozhatni, meg nem gondolva, hogy a vevőknek is van ám szeme s mi több szája, mely az ilyen, habár csak elvétve előforduló esetből nagy hűhót csap; hogy az ilyen eseteknek híre megy és egyes c. alárdság végelemzésben az összes magyar termelésnek kiszámíthatatlan kárt okoz.

A zsrban nyírt magyar gyapjak kelen-dőségének ismét főleg az állja útját, hogy gazdáink nem tudják az ilyen árot kezelni; nedvesen zsákolják a hulladékokkal együtt. Sokan pedig még olyan hitványul is nyírják a bundákat, hogy az ember csupa hulladékdarabot kap markába egész bunda helyett.

Milyen egészen más látvány a jól kezelt zsrban nyírt gyapju, mely a zsákban is csakugy dagad, nem üledik össze, mint a rosszul készült tojáslepény. Az is baj nálunk, hogy a hulladékgyapjut a szinggyapjuval egy tételben árusítják. Ezzel a gyarost mintegy rákényszerítik, hogy olyasvalamint vásároljon és szállítson tovább, aminek hasznát nem veheti. Hiába minden jó tanács, folyvást küldenek még az aukciókra olyan hulladékokat, amelyek a Budapestre való szállítást sem érdemlik meg, nem hogy a torábszállítást és mosást.

A mostani aukciónak végül az is nyilvános hátrányára volt, hogy sok összevásárolt „kereskedelmi” gyapju kerül a piacra, melyet jobb konjunktura reményében vásárolt tulajdonosa és most azért, hogy elragadta reménykedésének paripája, orvoslást keres az aukción, oly árt követelvé, mely a pillanatnyi konjunkturának meg nem felel. Így történt, hogy számos tételt vissza kellett vonni, mely elkelt volna, ha a tulajdonos csak egy forintot, akarom mondani két koronát enged.

A kép melyet ily körülmények mellett a mostani aukció-sorozat mutatott, emlékeztetett az 1897. évre, midőn az üzlet részben csak az aukciók után bonyolódott le.

	az aukción	közvetlen után
I. nap	986	345
II. „	1406	328
III. „	2493	123
IV. „	1078	195
Összesen	5969	1011

tehát a kínált összes mennyiségből elkelt 40.01%, ebből az árverésen magán 34.22%, árverés után 5.79%.

A mostani aukció-sorozatnak azonban nemcsak árnyadalai voltak, hanem kellemes meglepetéseknek sem volt hiányában. Számos jó nevű középirtokos gyapját láttuk, kik eddig az aukció intézményétől távol tartották magukat; láttuk továbbá kisirtokosoktól közvetlenül beküldött szépen mosott, jól kezelt egyes tételeket, jelölül annak, hogy nem mindenütt találunk azok siket fülekre, kik a gondosabb kezelés szükséges voltát prédikálják.

Mindjárt az első napon a gróf Károlyi József kiváló csurgói posztómerinó, gróf Károlyi Tibor mácsai szövetygyapja stb. mellett közép és kisebb irtokosok gyapja is élénkebb vételkedvre talált.

Hogy csak néhányat említek belőlük. Szilassy Béla losonc-tugári gazdaságának 22 zsák szövetygyapja 330 koronán kelt, bár tekintve, hogy ezen gyapju 10.56% nedvesség mellett 69.62% gyapju-anyagot tartalmaz, tehát 17% nedvességre 81.43% rendement számítható, az elért ár csak mérsékeltnek mondható. A Szintay István joti 10 zsák fésűgyapját a zsolnai gyár 277 koronával vásárolta. A Trázy Géza kősiszegi igen jól kezelt fésűgyapja 282 koronán kelt, mely gyapju 11.4% nedvesség mellett 55.84 gyapjuanyagot tartalmazott, mihez képest 17% nedvességre kiszámítva rendementje 65.30%. Fel kell itt említeni, hogy a hampshiredown keresztelésű, lovag Biedermann Rezső szente-gáti uradalmának hobbi kerületéből származó gyapju iránt is érdeklődés nyilvánult. A 12 zsákból álló tétel q. ja 126 koronán kelt el. Ez a gyapju 15.64% nedvességtartalom mellett 43.82% gyapju-anyaggal bír, tehát rendementje 17% nedvességre kiszámítva 51.27%. A második napi árverés piéce de resistance-a a gróf Széchenyi Gyula marezali-i hátón mosott két (69. és 68.) tételben árusított kiváló nemes posztómerinógyapja volt, melyért egy külföldi cég pro q. 690 koronát fizetett. Ennek a gyapjunak rendementje külön felemlítést érdemel mert minden részében kiválóan bizonyult:

	Nedvesség	Gyapju- anyag	Rende- ment 17%-ra
szinggyapju	10.67	71.32	83.95
fehérhulladék	11.40	68.83	80.53
sárgahulladék	11.40	68.36	79.81
hasláb	11.40	62.24	72.82

A harmadik napon ismét méltó feltűnést okozott a gróf Herberstein Albertnek hazánkban is jól ismert tenyészjuhászatából beküldött 17 zsák zsrban nyírt fésű gyapju, mely iránt oly élénk versenygés nyilvánult, hogy 152 koronán kelt el. A gyapju 14.7 nedvesség mellett 31.4% gyapjuanyaggal bír, tehát 17% nedvességre kiszámítva 36.7% rendementtel dicsekedhetik. Akár a budapesti aukciók iránti bizalomból, akár nyája reklámja kedvéért küldte be a nemes gróf gyapját, minden bizonynyal nincs oka vállalkozását megbánni, nekünk pedig megmutatta, hogy a jó kezelés és osztályozás mily előnyös.

Az aukciókon elért legnagyobb árak különben a következők:

Hátónmosott posztógyapjuért	600 kor.
Zsrban nyírt	142 „
Hátónmosott szövetygyapjuért	350 „
Zsrban nyírt	138 „
Hátónmosott fésű gyapjuért	296 „
Zsrban nyírt	138 „

Végül megjegyzem, hogy elbeufi Desplantes és társa cég számára is történt vásárlás s hogy az eddigi rendes bel- és külföldi vevőkön kívül néhány új cég is képviselve volt a mostani árverésen. Feljegyzéseim szerint összesen 22 külföldi cég vásárolt a mostani aukción gyapjut.

Dr. Rodiczky Jenő.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

A szopós borjúk kezeléséről.

A „Köztelek” 48-ik számában a fenti cím alatt egy közleményem jelent meg, melyre Meiszner Ernő ur ugyancsak a „Köztelek” 53. számában néhány megjegyzést tett. Csak helyeselhető ha egyes kérdésekhez többen is hozzászólanak, hogy így azok minden oldalról megvilágíttassanak; ezokból közlöm alábbi soraimat, amelyek talán a kérdés tisztázásához hozzá fognak járulni.

Meiszner ur kritika tárgyává teszi közleményem azon pontját, melyben különösen a gümökör irtása szempontjából, a borjúk itatását előnyösnek vélem, állítván, hogy az itatás által valamennyi borjú befertőződik, mert még a tuberkulin-oltással is lehetetlen minden gümökóros tehenet kiselejtezni, ellenben a szoptatás általi felnevelés útján csak az a borjú fog megbetegedni, a mely tőgy-gümökóros anyától származik. Ebben czikkirő urnak tökéletesen igaza van; csak azt hagyta figyelmen kívül, hogy a gümökör irtása szempontjából nem nyers, hanem sterilizált vagy felforralt és kellőleg lehűtött tejet szokás itatni. Ez a Bang-féle eljárásnak, melylyel oly óriási sikereket ért el Dániában, egyik lényeges feltétele s igazi sikerrel a gümökör csak ott irtható, ahol ez az eljárás — mely kétségen kívül nagy nehézségekbe ütközik — szigoruan keresztül vitetik. Senki kétségbe ezt nem vonja és nem is vonhatja s bizonyos, hogy az előzetesen felforralt tej itatásával, a borjúknak a tehenektől különválasztásával, azoknak kellő edzésével, egy csapásra meg lehet szüntetni a gümökört minden tuberkulin-oltás nélkül is. Ellenben az olyan tehenészetben, a melykben 70—90% a gümökóros tehen — s a legtöbb hazai tehenészetben már van ilyen nagy hányad gümökóros, még ha látszólag egészségesek is a tehenek — a szoptatás által a legjobb esetben is csak 6—10 generáció alatt érünk el kellő eredményt, de csak akkor, ha ez idő alatt folytonosan tuberkulinozunk, ha az elkülönzést folytonosan a legnagyobb szigorral viszzük keresztül.

Nem mondom tehát, hogy a gümökör kiirtása szoptatás mellett lehetetlenség, de sokkalta hosszadalmasabb, költségesebb eljárás, mint az itatással való kiirtás. Közleményemben azonban ezen dolgokra nem tartottam szükségesnek kiterjeszkedni, egyrészt mert a „Köztelek” már ismételtelen is foglalkozott ezzel a tárggyal, másrészt mert a gazdátársak nagy része már tudatában van annak, hogy a gümökör ragályos betegség, mely a tej útján is átszarmazik a borjúra s így az ellen csak szigoru elkülönítés és a tejnek sterilizált illetve forralt állapotban való itatása által lehet legkönnyebben, legjobban védekezni. Miután azonban gazdaközönségünk annyira idegenkedik a borjúknak itatva való felnevelésétől, hogy szakembereink egy része már le is mondott arról, hogy azon gazdaságokban, ahol gümökör irtásával megbízott, a borjúk itatását elrendelje, minden bővebb magyarázat nélkül czélszerűnek láttam közleményemben az itatásnak ezen szempontból való előnyét hangsúlyozni. Én részemről úgy vagyok vele, hogy szivesebben bibelődöm a tej sterilizálásával s a borjúk itatásával, kiirtván így két-három nemzedék alatt bizonyosan a gümökört, semhogy a bár kényelmesebb, de végeredményében bizonyára költségesebb mód segítségével, még a tizedik nemzedékben is feltehető legyen a gümökör.

A gümökör kiirtásának lehetősége olyan véghetetlen nagy előnye a borjúk itatásának, amely mellett számításba sem jöhet az a kis hátrány, amely néhány csepp tejnek esetleges elpocsékolódásából származik. Különben is meg van állapítva, hogy a borjú testsúlyának

1/5—1/7 suly sulyu borjú elfogyaszt a mint intet kívánjuk tá tejet adni.

Azon ur nézete, nem czélsze tartani, mel

En en

tásomat, bo 10—14 nap olajpogácsát adni, mely tartom anny meggyőződn általmára va nyos vagyó duló, gyakran többször oka mányozása, könnyedén a

Ezelőtt kezelésem al megszülettek napos koruk lenítéssel ke mény nélkül vizsgálni s n azon tehenek ben szenved, holott az talma 3.5% ingadozott az is, amelyek Kezdem kuta de semmiféle nem tudtam — elvontam

pogácsát s a elvágta vol henek elette pogácsát, av a különben másiknál a feletetésére is állanak be elő módon, de legalább ebb tej okozta a tetlen, hogy pokon keres nek a borjúk got kiirtani, ragályanyagba ban volna me idő óta, minde vonom az abra répán s kevés a mig borja e 12 év alatt pusztult. Ugy jogositott eng hasonló című 48-ik számában

GAZDAS.

Rova

Roz

Sz. M. ur intézte a „Köztelek” „Kerek sziv rózsfaleveleken létéről. Első tekint még nem hallottam és nem is hiszem, dologra, bátorokdt tekintés végett.”

$\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{7}$ súlymennyiségét szükségli. A 40 klgrm sulyu borjunak elegendő 6 klgrm. tej is, de elfogyaszt 8 klgrmot is; a szerint most már, a mint intenzívebben vagy kevésbé intenzíven kívánjuk táplálni, fogunk neki 8 vagy 6 klgrm. tejet adni.

Azon állítással sem egyezik Meiszner ur nézete, hogy közvetlenül a leelés után nem czélszerű a teheneket olyan takarmányon tartani, mely a tej zsírosságát fokozza.

Ennek dacára fentartom azon állítást, hogy közvetlenül a leelés után, tehát 10—14 napig nem czélszerű a tehének sem olajpogácsát, sem egyéb olyan takarmányt adni, mely a tej zsírtartalmát emeli: fentartom annyival is inkább, mert volt alkalom meggyőződni, hogy a zsírdús tej nagyon is ártalmára van a még zsenge borjunk s bizonyos korokban elpusztultak. Egyelőbb fertőtlenítéssel kezdtem védekezni — minden eredmény nélkül. Azután a tehének tejtét kezdtem vizsgálni s meglepetve azt tapasztaltam, hogy azon tehének teje, amelyek borjuja hasmenésben szenved, 4,5, 5, 5,2% zsírt tartalmaz, holott az istálló teheneinek átlagos zsírtartalma 3,5% volt, ugyszintén ezen szám körül ingadozott azon tehének tejének zsírtartalma is, amelyeknek borjuja egészséges maradt. Kezdem kutatni e szokatlan dolognak az okát, de semmiféle elfogadható magyarázatát találni nem tudtam. Ekkor — csak úgy gondolomra — elvontam a friss borjastehenektől az olajpogácsát s a baj megszűnt, mintha egyszerre elváltak volna. Valószínű, hogy az illető tehének eleették szomszédjaik elől is az olajpogácsát, avagy talán a tejelés kezdetén a különben is jól táplált tehének egyik-másikánál a normális mennyiségű pogácsa feletetésére is a tejben abnormis változások módján, de kétséget sem szenved, hogy — legalább ebben az esetben — a tulzsiros tej okozta a borjuk betegségét s nem lehetetlen, hogy olyan istállóban, a hol hónapokon keresztül eredménytelenül igyekeznek a borjuk pusztulását okozó ragályanyagot kiirtani, tulajdonképpen nem is a ragályanyagban, hanem a fenithez hasonlóban volna megtalálható a baj forrása. Ezen idő óta, minden tehéntől, amely leapaszt, megvonom az abraktakarmányt s csupán szénán, répán s kevés korpán tartom azt, mindaddig a mig borja háromhetes nem lesz. Soha e 12 év alatt egyetlen egy borjum el nem pusztult. Ugy hiszem ezen tapasztalatom feljogosított engem annak a megírására, a mit hasonló című közleményemben, a „Köztelek” 48-ik számában megírtam.

Horváth L.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Rozsda a rózsafán.

Nz. M. ur Pusztá-Rebeczről a következő sorokat intézte a „Köztelek” szerkesztőségéhez:

„Kérek szives felvilágosítást nyújtani a mellékelt rózsafaleveleken látható vörös foltok és pettyek mibenlétéről. Első tekintetre olyan, mint a gabonarozsda, de még nem ballottam, hogy ez a rózsafán is előforduljon és nem is hiszem, hogy az lenne. De kíváncsi lévén a dologra, bátorkodtam néhány levelet beküldeni megtekintés végett.”

A júniusi esők és meleg napok nemcsak a gabonán, hanem sok növényen is kifejlésztették a *rozsdabeleget*. A Pusztá-Rebeczről küldött rózsafaleveleket bizony szintén a rozsdá támadta meg. A rózsafa levelein található vörös foltok hasonlítanak ugyan a gabonarozsdához, de egyébként a gabonarozsda és a rózsafa rozsdája között nincs semmi összefüggés.

A rózsafát egy olyan rozsdagombafaj, a *Phragmidium subcorticium*, támadja meg, a mely semmiféle gabonán nem szokott elősködni. Eltér e gomba a gabonát megáttámadó minden rozsdafajtól úgy alaki tekintetben, mint életmódjában.

Az alaki eltérések leglényegesebbjei csak görcső útján észlelhetők, miért is ezekről nem szólok s csupán azt mondom el, hogy miben tér el a rózsafa rozsdagombájának életmenete a gabonarozsdák életmenetétől.

A gabonán több rozsdafaj él s ezek mindegyikének legalább két gazdája van. Az egyik gazda a gabona vagy más pázsitféle, a másik gazda pedig egy egészen más növény-családba tartozó növény.

Igy a legfeltűnőbb gabonarozsda a *sávos vagy feketeroszda* — *Puccinia graminis* — egyrészt a gabonán, másrészt a *sóska borbolyán* (*Berberis vulgaris*-on) él. A gabona az egyik, az utóbbi növény a másik gazdája.

Tavaszzsal, ha a sóska borbolya kihajtott, ennek levelein igen gyakran élnek vörös foltokat veszünk észre. Ha az ilyen levél alsó lapját megnézzük, itt egy csomóban több kerekcsélű vörös testecskét veszünk észre, ezek az u. n. *csészikék*, vagy *aecidiumok*. A csészikék a sávos gabonarozsda fejlődésében az első alakot képezik s a csészikékben fejlődő spórák inficiálják azután a gabonát, a melynek főleg a szárat átfogó levélhüvelyein később barnavörös, porladozó sávok jelennek meg. Ezek a barnavörös sávok a szóbanforgó gomba *nyári* (*uredo*) spóráiból állanak. A gabona érése idején azután a barnavörös sávok helyeit csaknem fekete sávokat veszünk észre a gabonán, a melyek megint a *Puccinia graminis* gomba u. n. *téli spóráiból* (*teleuto spóráiból*) állanak. A téli spórák útján inficiálják azután tavasszal a sóska borbolya, ezen ennek következtében megjelennek a csészikék, mire megint csak olyan módon megy tovább a sávos gabonarozsda fejlődése, mint azt az imént leírtam.

A rózsafa rozsdája, a *Phragmidium subcorticium*, azonban gazdát nem cserél. Ennek a gombának is van *csészike*-, *uredo*- és *teleuto*-alakja, de mindmennyi magán a rózsafán fejlődik ki.

Pusztá-Rebeczről kétszer küldtek rózsafa levelet, a mult hónapban, s most e hónapban azzal, hogy ime e második küldeményen a leveleken már nemcsak vörös, hanem barna pettyek is vannak.

E két küldeményben rákadunk a rózsafa-rozsdagombájának mind a 3 fejlődési alakjára.

Az első küldeményben a levelek, ha felső lapjaikat nézzük, egészen szép zöldek. Ha pedig megfordítjuk azokat, először is $\frac{1}{2}$ —2 centiméter hosszú, rítkító sárgavörös, porladozó sávok tűnnek fel, melyek a levélnyeleket vagy a levélkék főerét (középső erét) borítják, ezek egész vastagságában. Az egymással összefolyt *csészikék* (*aecidiumok*) ezek.

De a hosszú, élénkzsinű foltok mellett számtalan csaknem tühegnyi picziny, kevésbé élénk vörös pettyeket is találunk a levélkék alsó lapján. Ezek a *nyári spórák* (*uredo*-k) csomói.

A második küldeményben azután a nyári spórák mellett, melyek csaknem teljesen vörösre festik a levélkék alsó lapját, elsősorban apró barna foltokat is látni. E barna foltok a *téli spórákból* (*teleuto spórákból*) állanak.

De a második küldeményben nemcsak a téli spórákat tanuljuk megismerni, hanem megláthatjuk a küldeményen a szóbanforgó gomba káros hatását is.

Mint említettem, az első küldeményben a levelek felső lapjai szép zöld színűek voltak, úgy hogy ezekről, ha meg nem fordítjuk, nem is gondolnók, hogy betegek.

Más a képe egészen a másodizben érkezett leveleknek. Ezeknél a levél alapszíne sárga, a melyből számos éleshatáru, szabálytalan, apró zöld folt üt ki. Olyanok e levelek, mintha a sárga alapra finom porlasztóval zöld festéket fecskendeztek volna.

Ott, a hol a levél sárga, a rozsdagomba, melynek szálas teste, *myceliuma*, benn él a levélben — ma már tönkre tette a levél szövetét, a levél már száradásnak indul. A sárga alapról kiütő apró zöld szízek pedig ama helyek, a hol még élet van, mert oda a gomba még nem, vagy csak később jutott.

Az ilyen levelek, ha az időjárás a rozsdagombára még kedvező lesz, később teljesen tönkre mennek s időelött lehullnak a rózsafáról. Meg is esik sokszor, hogy a rozsdagombák által erősen megtámadott rózsafák már a nyár derekán csaknem egészen kopaszok. Később azután kihajt még egyszer a rózsafa s meghozhatja nyárvégi vagy őszi virágait is, de ezekben nem telhetik nagy öröme gazdájának, mert e rózsák fejletlenek, nyomorultak.

De a rozsdá által okozott kár nemcsak abban nyilvánul, hogy a többször virító rózsafák későbbi virágai fejletlenek lesznek, hanem abban is, hogy az öreg leveleket időelött el-elhullatja a rózsafa elgyengül.

Ezekhez meg kell még említenünk, hogy a rózsafa rozsdájának *csészike* alakja nemcsak a levelek nyelén és erein jelenik meg, hanem igen gyakran a zöld hajtásokat, a virágok nyelét és kelyheit is megtámadja. A megtámadott zöldhajtások nagyon sokszor eltorzulnak, megdagadnak, elcsavarodnak.

Ha pedig valamely zöldhajtás megtámadtatott, akkor ebben a rozsdá szálas teste ép-ségben megmaradhat a télen át is. Ez a körülmény a gomba életére s így a védekezésre is nagyon fontos. Mert azokból az ágakból, a melyekbe a rozsdagomba szálas teste meghuzta magát, a betegség mindig kiujul s így ha a gazda védekezni akar, elsősorban a gomba áttelelésének eme tanyáit kell tönkre tennie.

A rózsafa rozsdája nagyon közönséges betegsége hazánkban e virágnak. A hol több rózsafa van, nincsen év, hogy az egyik vagy a másik tőn a rozsdát fel ne lelhetnénk.

Ha az időjárás a rozsdára nem kedvező, akkor megjelenése gyenge és sok rózsafán el is marad; a rája kedvező időjárásnál azonban alig van rózsafa, sőt levél, a melyet megkímél.

A védekezés legfontosabb része abban áll, hogy tavasszal azokat a hajtásokat, a melyeken az élénkzsinű csészikék megjelennek, mielőbb vágjuk le és égessük el; sőt ha az idősebb ágakon daganatokat vagy egyéb torzulásokat látunk, az ilyen ágakat is mossuk le. Ezzel vagy egészen vagy nagyrészt tönkre teszünk a rózsafánkban élő rozsdagomba szálas testét. Ez azonban még nem elég. Minden időelött lehullott levelet — ezeken vannak a téli spórák — össze kell szedni és elégetni.

A bordói lével való permetezésnek is jó hatása van s ezért már elmondott teendőkön kívül, permetezzük minél gyakrabban be a rózsafa egész lombzatát 2—3%-os bordói lével úgy, hogy a levelek alsó lapjai épügy elborítottassanak a permeteggel, mint azok felső lapjai.

Bizony ez mind sok fáradsággal jár, de kedves virágainkért, gyönyörűségünkért, megtehetjük.

Mezey Gyula.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

281. kérdés. Milyen lehet nemes rózsafákat dugványozás által szaporítani? Mely időben lehet ezt végezni? és a téli eltartása mi módon történik? és melyik fajták legalkalmasabbak rá?

P.

282. kérdés. Dinyémet peronoszpóra ellen óhajtánám permetezni. Milyen szert használnak és hány százalékosat?

M. E.

283. kérdés. Gazdaságom egy részében, mely áll 7 tábla földből és mind jó erőben tartott szántó, a következő vetésforgót óhajtánám felállítani:

1. Takarmánybüköny (trágyáza).
2. Buza.
3. Tengeri.
4. Árpa (lóherrel).
5. Lóher.
6. Buza.
7. Rozs.

Megjegyzendő, hogy ennek egy része sok időn át a következőképp volt beosztva: 1. takarmánybüköny (trágyáza), 2. buza, 3. árpa, 4. lóher, 5. buza, 6. tengeri és ez nagyon jól sikerült, de rozst is szeretnék a forgóban termesztetni s a többinek sem szabad elmaradni.

Kérdem tehát helyes-e az általam tervezett vetésforgó?

H. O.

284. kérdés. Mily módon lehet ribizliből bort előállítani?

C. Gy.

Felelet.

Nemes rózsák szaporítása dugványokról. (Felelet a 281. kérdésre.) A lazább sejtözetű, úgy mondott: puhább fajú nemes rózsák, a minő a Souvenir de Malmaison, La France, a hónapos rózsák és hasonlóak, szaporíthatók dugványok által több-kevesebb sikerrel. A kertészek több eljárást ismernek és alkalmaznak, ami azt mutatja, hogy egyiknek az egyik eljárással, a másiknak a másikkal volt eredménye. Az egyik pl. kihült melegágyat használ, amelynek laza homokos földjébe dugdossa el a szaporítandó rózsák hajtásait és ablakkal befödve napjában 8-10-szer állott vízzel megpermetezi, hogy a teljes napnak kitett hajtások meg ne süljenek. A másik ismét egy alacsony növényházban lótrágyából és tavalyi lombból készít egy megfelelő „meleg talpat”, vagyis a házban egy melegágyat, melyet tisztára mosott, tehát iszapolt folyami homokkal hord meg mintegy 10-15 cm. vastagon és ebbe dugdossa a rózsahajtásokat és szinte gyakran permetezi, hogy állandóan nagyfokú legyen a meleg és sűrű gőzös a levegő. Dugványokat a rózsavirágzás után, tehát épen ezidőtájt kell készíteni. E célból leszedik a leszedhető hajtásokat és egy éles késsel egy szem alatt részatosan elmetszik, eltávolítván ennél a levelet is, hogy a földbe, dugható legyen. Ettől számítva a második és harmadik levelet némileg bekurtítva megahagyják, tehát: 3 szemes dugványok lesznek készítve és 8-10 távol-ágra elrakva és a már említett eljárás szerint gondozva, a midőn 3-4 hét után a régi levelek lassanként lesárgulva hullani kezdenek és a fejlődött kallusból gyökerek, a szemekből pedig hajtások törnek elő, a midőn elérkezett az ideje annak, hogy kis cserepekbe laza táplálékus földbe ültetődjenek és ismét „meleg talpra” állítva, némileg most már a megégéstől óvva árnyékolandók. Midőn a cserepekbe jól begyökereztek és élénken kezdenek hajtani, lassanként a levegőhöz lesznek szoktatva, majd ablak nélkül árnyékolva és szeptemberől kezdve a kellő öntözés mellett a napfénynek kitéve, hogy őszig a hajtások megérjenek. A hideg idő beálltával világos fagymentes helyen, tehát

hidegházban telettenek át és tavasszal nagyobb cserepekbe ültetve egy melegágyba sülyesztve gondoztatnak május közepéig, a midőn kellő gondozás mellett formás kis bokrokká fejlődve a cserepből ovatosan kivéve a szabadba ültethetők.

Igy eljárva és a dugványozásra szánt hajtásokat jól megválogatva, hogy azok t. i. jól kiérették legyenek, elegendő gyökérnemes rózsát nyerhet, de arra is elkell készülnie, hogy az egész vállalkozás eredménytelen lesz, ha rózsadugványai szárazon állanak vagy túltöltöztetnek, szóval: ha bármiben hiányt szenvednek. Végül megjegyzem, ha növényháza, vagy melegágya nincsen, akkor egy pár virágcserepbe is elrakhat néhány dugványt és azt pohárral vagy üveg köcsöggel leborítva állítva a napba és gyakran permetezze. Egynéhány rózsája így is lehet.

A. D.

A dinyémet peronoszpóra-betegsége. (Felelet a 282. sz. kérdésre.) Ambár előttem dinyénövényeken peronoszpóra-gomba ismeretlen, mégis látatlanban a kérdezett betegség okozóját nem lehet megállapítani, mivel több gombafaj szokta a dinyé hajtásait, valamint gyümölcseit is megtámadni; ezek között kiváltképpen elterjedt gombafajok: a *Gloeosporium lagenarium* Sacc. (= *Fu-arium lagenarium* Pass.) és a *Scleotrichum melophthorum* Prill. et Delacr. Utóbbi betegség barna és besüppedt foltok képében nyilvánul szárazon és gyümölcsökön egyaránt. Egyébiránt a kérdéses betegség csak a növényrész beküldése esetén állapítható meg.

Sch.

Helyes-e a tervezett vetésforgó? (Felelet a 283. sz. kérdésre.) A tervezett forgó szemben a régi hatos forgóval annyiban előnyösebb, hogy a tengeri benne jobb helyet nyer, de viszont hátrányai, hogy a lóher a trágyázás után csak az 5-ik évre esik és utána még két igényes növény, buza és rozs következik, melyekből tekintettel azon tapasztalatra, hogy a trágyázás hatása csak 4 évre szokott terjedni, megfelelő termésék nem remélhetők.

A tervezett erőltető termelési rendszer mellett tehát kevésnek tartjuk a 7 évenkénti trágyázást és megfelelő termésék biztosítása céljából feltételnek tekintendő, hogy a 7 tábla közül évenként kettő megtrágyáztassék, az egyik erősebben, a másik gyengébben.

Mint hogy pedig a tengeri a trágyázást általában jobban meghálálja, mint a zabos büköny s mivel az erősen megtrágyázott zabos büköny után következő buza a dülésnek és rozsdának is nagyon alá van vetve, ezen hibák kiküszöbölésére a következő forgót ajánljuk:

1. Tengeri teljes trágyában.
2. Árpa lóherrel.
3. Lóher.
4. Buza.
5. Zabos-büköny féltrágyában.
6. Buza.
7. Rozs, mely forgóban a növények területi aránya ugyanaz, mint a tervezetben, de elhelyezésük okszerűbb.

Hensch Árpád.

Ribizkebor készítése. (Felelet a 284. kérdésre.) Ribizkebor készítésére a következő eljárást ajánlhatom. A teljesen megérett ribizkét rostán áteresztjük a csutka eltávolítása végett, melytől a bor nagyon fanyar ízt kapna. Az áteresztett bogyókat összecsomosztatjuk és szítán atnyomjuk; a szítán maradó héjakat és magvakat kisajtoljuk. Megmérjük a must térfogatát és a törkölyre két-zerannyi vizet öntünk s pár órai áztatás után ezt is leszűrjük és kisajtoljuk. E folyadékot egyesítjük a ribizkemusttal, melynek egy literéhez e szerint két liter vizet adunk, ami a savtartalom kellő csökkenése végett szükséges. A kétszerannyi vízzel ilymódon felelesztet folyadék 3 literében asztali bor készítése végett 40-45 deka cukrot, pecsénye-borhoz 50-55 dekát, édes bor nyérése céljából pedig egy kilót oldunk fel és azután melegebb he-

lyen zártan (kötögő alkalmazásával) erjesztjük. Fehér ribizkéből fehér bort, pirosból pirosat, kevertből silleret készíthetünk. Kevés fekete ribizke hozzákeverése által tetszés szerint illatosá tehetjük ribizkeborunkat.

Gy. I.

Gazdasági egyesületek mozgalma.

A aradmegyei gazdasági egyesület mult hó 29-én Kis Jenőn sikerült állatkiállítást rendezett. Az állatkiállítást Vársárhelyi László, az egyesület igaz ató-elnöke nyitotta meg. Meleg szavakban üdvözölte Szikszay Elemér állattenyésztési felügyelőt, mint a földmivelési miniszter képviselőjét, azután az állatkiállításnak, a tenyészállatok nevelésének jelentőségét fej-tette, a kisgazdákat fokozott buzgalomra, a tenyészet fölkarolására buzditotta. A hivatalos kimutatás szerint 230 db. csikós anyakanczát, 135 db hároméves kanczacsikót, 52 db három éves üszőt, 226 db borjas tehenet, 52 db községi bikát és 12 db magán mént vezettek a zsűri elé. A csikóstól felvezetett anyakanczák díjazására 270 koronát, a kanczacsikók díjazására 130 koronát osztottak ki; a kiállított szarvasmarhák díjazására 400 koronát fordítottak, többen oklevelet kaptak. A kiállításra felhajtott s legjobban gondozott községi bikák gondozói között 85 korona díj osztott ki. Az egyesület kisbirtokos tagjai között 53 db nyere-ménytárgynak a kiállításon való kisorsolását is elhatározta azon célból, hogy működése iránt az érdeklődést körükben felkeltesse. Sorsolás alá került: egy kétéves magyar üsző, egy magtár rosta, egy triór és 50 db kisebb gazdasági eszköz. A kiállítás alatt a kis-jenői kaszinó udvari parkjában társas ebéd volt, mely alkalommal az egybegyűlt gazdaközönség és az egyesület nevében József kir. herceghez, a földmivelésügyi miniszterhez és Libits Adolf udvari tanácsoshoz üdvözölő táviratot intéztek.

Az egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezte, mult vasárnap tartotta a vármegyei nagyerőműben Vársárhelyi László elnöklésével alakuló közgyűlést, melyen a Magyar Gazda Szövetség „Hangya” című fogyasztási és értékesítő szövetkezetét Ivánka Oszkár alelnök, orsz. képviselő és Balogh Elemér vezérigazgató képviselte, továbbá a községi fogyasztási és értékesítő szövetkezetek is képviselve voltak. Az új fogyasztási szövetkezet Arad székhellyel következők alakult meg: az igazgatóság tagjai lettek: Vársárhelyi László elnök, Laehne Hugó vezérigazgató, ifj. Kintzig János, Friebeisz Miklós, Purgly László, Habereger György és Verzár Márton tagok. A felügyelő-bizottságba beválasztották: Urbán Ivánt, Biró Albertet és Sármezey Manót. A szövetkezet 254 üzletrészszel 12700 koronaértékben ötszörös felelősséggel alakult meg.

A nyitramegyei gazdasági egyesület által karöltve Tölgy Gyula kerületi állattenyésztési felügyelővel a földmivelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával rendezett állatdíjazások Pöstyénben és Miván mult hó 25-én és 26-án tartották meg. Pöstyénben fel-tűnést keltettek Pálffy József gróf nisznai gazdaságából Farkas József intéző által ki-állított szimmentháli növendékbikák, melyek remekei a cél tudatos tenyésztésnek, de egyes pöstyénvidéki kistenyésztők is szép marhát mutattak be. Tekintve a föl hajtott anyagot, a pöstyéni marhavásárok rövid idő alatt az ország legkeresettebb vásárai lesznek. A vásárok határideje a községi előjáróságnál megtudható. A miavai kisgazdák ezutal is bebizonyították, hogy náluknál okszerűbb és passzionátusabb állattenyésztők alig vannak, mert országos kiállításra is beillő mintaszerű anyagot mutattak be. 12 díjazáson 420 korona állami díj osztott ki, mely a tenyésztőket még nagyobb szorgalomra fogja ösztönözni. A jövő évi márczius hóban tenyészbika-vásárt

rendez a tabor is községek menthali

A e niszter őszén N folyam lejár. A vétetnek. gazdaság vétetnek szeszgyár terén sz ismerked

A szeptemb díjazást e díjazásná bikák, nő zására 80 ezüst és sertések c czok és baromfiak forditanak kisbirtoko részesülne portját a csoportos tokban ki tüztek ki, jutalmazta ipar és pénzdíjjal díjazást támogatás

A igazgató-va rendkívüli let szepten Rózsabegya tenyészáll 750 koron képest dis zandók les 1-2-3 éves bikák ber hó burgonyák rendezni.

A pes bizottmán rendez. A nyitó vers megye díj első díjjal, ad sikverseny lovaregyle

Mult ban Lipese híru Sack-Érde egész föld osztatlan e

Magy hogy elism kinek tal talajmivélé javította.

Midő gazda élet gáljon kül nek, mely kitarással val mily r

Sack ország K Mint egy

rendez az egyesület Nyitrán a honvéd sátor-tábor istállóinak felhasználásával, hol ugy községek mint egyesek kitűnő berni és simmenthali bikákat vásárolhatnak.

A egyesület által a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett a f. év őszén Nyitrán rendezendő szesztermelő-tanfolyam jelentkezési határideje jul. hó 15-én lejár. Az azután jelentkezők már fel nem vétetnek. Jelentkezni lehet a nyitramegyei gazdasági egyesület titkárnál Nyitrán. Felvétetnek mezőgazdasági szeszgyárvezetők és szeszgyártulajdonosok, kik a szeszgyártás terén szerzett újabb tapasztalatokkal megismerkedni akarnak.

A sopronmegyei gazdasági egyesület szeptember hó 16-án Felső-Pulyán tenyészállat-díjazást és termény-kiállítást rendez. Az állat-díjazásnál a szarvasmarhák csoportjában öreg bikák, növendék bikák, tehének és üszök díjazására 800 korona pénzdíjat, ezenkívül arany-, ezüst és bronz diszoklevelet osztanak ki; a sertések csoportjában a koczákat, tenyészmalaczkok és süldőket díjazására 100 koronát, a baromfiak csoportjának díjazására 110 koronát fordítanak. Díjazásban csakis sopronmegyei kisbirtokosoknak saját nevelésű szarvasmarhái részesülnek. A terménykiállításnak három csoportját a gazdasági termények, gyümölcs és a csoportos kiállítások fogják képezni, e csoportokban kiállított tárgyak díjazására 305 koronát tűztek ki, a virágkiállítások oklevelekkel fognak jutalmaztatni. Lesz ezenkívül háziipar, agyagipar és erdészeti kiállítás is 180 korona pénzdíjjal és oklevél-díjakkal. A tenyészállat-díjazást a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatásával rendezik.

A lipótmegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya mult hó 26-án tartott rendkívüli ülésén elhatározta, hogy az egyesület szeptember hó 1-én Híbbén, 29-én pedig Rózsabegyben rendez díjazással egybekötött tenyészállatkiállítást, melyalkalmakkor összesen 750 koronát pénzdíjakban és a szükséghez képest díszokmányokat is kiosztanak. Jutalmazandók lesznek saját nevelésű szopós borjúk, 1—2—3 éves üszök s előhasu üszök, 1—2—3 éves bikák és tehének. Az egyesület szeptember hó folyamán hegyi aratógépversenyt és burgonyakiemelőgépversenyt is szándékozik rendezni.

A pest-pilis-solt-kiskunmegyei lótenyész-bizottmánya e hó 29-én Czeglédén lóversenyt rendez. A versenyen öt futam lesz: I. megnyitó verseny 400 korona első díjjal (Pest-megye díja) II. czeglédi gátverseny 400 K. első díjjal, III. akadály verseny 1000 K. első díjjal, adja a földmivelésügyi miniszter, IV. sikverseny 600 K. első díjjal adja a magyar lovaregylet, V. vadász-verseny tiszteletdíjakkal.

Sack Rudolf.

1824—1900.

Mult hó 24-én halt meg 76 éves korában Lipcse-Plagwitzban Sack Rudolf, a világhírű Sack-éke feltalálója.

Erdemekben dus munkás élete kivívta az egész földkerekség művelt gazdaközönségének osztatlan elismerését.

Magyarország gazdaközönsége is kell, hogy elismeréssel adózzék e férfi emlékének, kinek találmánya, a Sack-éke, Magyarország talajmivelését nagyon jelentékeny mértékben javította.

Midőn a kegyelet adóját lerójjuk, e kiváló gazda élettrajza egyúttal példagyánánt is szolgáljon különösen a fiatalabb gazdaközönségnek, mely megtanulhatja belőle, hogy szívós kitartással, a gazdasági ügy lelkes szolgálatával mily nagy eredmények érhetők el.

Sack Rudolf 1824-ben született Szászország Kleinschorlop nevű kis falujában. Mint egyszerű kisgazda gyermeke szerény

falusi viszonyok közt nevelkedett, falusi iskolában tanult. Már gyermekkorában nagy kedvvel furt-faragott, készített játékszámbe menő kerekeket, malmokat stb. Hajlama mindig a gépek felé húzta, szeretett volna mechanikus, gépész lenni, de a körülmények, szüleinek szegénysége, nem engedték, hogy magát kiképezze, vagy az atyai kis gazdaságot elhagyhassa. Othon maradt tehát a gyermekkorától kezdve részt vett a gazdasági munkákban, nagy ritkán szakithatván magának időt tanulásra. Tizenhét éves korában elhagyta a szülei házat és beállt gazdatisztnak, hat éven át különböző gazdaságokban dolgozva. Ezután hazament és átvette az atyai birtok kezelését. Nappal a gazdasági külső munkák köztöltött le idejét, de az este és sokszor a késő éjjel is könyv fölé hajolva találták a fiatal gazdát, ki ilymódon egészítette ki gazdasági gyakorlati ismereteit az elméleti tudományokkal. Szorgalmas, tevékeny tagja volt vidéke gazdasági egyesületének, szóval szenvedélyes, ügyes gazda vált belőle. Törekvő szelleme javítani akart az akkor még nagyon kezdetleges talajmivelési módon, de ennek útját állta mindjárt az első eszköz, az akkori nehézkes otromba eke, melylyel szántani nem, csak karczolni, hasogatni lehetett a talajt. A gyermek kezűességére és előszeretete minden gépféle iránt fokozódott a férfiban. Elkezdte hát kis falujának kovácsműhelyében sajátkezüleg, saját maga kigondolta tervrajzai alapján kikovácsolni az első Sack-éket. Eleinte sehogysem akart sikerülni, sok munkája, fáradsága kárba vészett, sok kísérlete meghusult, de minde csalódások nem riasztották őt el. Ellenkezőleg, annál szívósabban ragaszkodott eszméjéhez. S mikor végre az első eke úgy sikerült mint azt ő óhajtott, azonnal neki fogott az eke munkáját kiegészítő egyéb talajmivelő eszközök megjavításához, Borona, henger, majd kézi és fogatos kapálógep, utoljára kézi és sorbavetőgép kerültek ki az egyszerű falusi gazda műhelyéből. De mindezeket csak saját szükségletére készítette. Szomszédjai megmosolyogták a mindent jobban tudni akaró, furt-faragó fiatal gazdát. De mikor meglátták a tökéletesebb eszközzel végzett tökéletesebb talajmivelési eredményeit, megkérték, hogy készítsen számukra is ilyen eszközöket.

A fiatal kisgazda találmányainak híre csakhamar elterjedt s mikor róluk egyik lipcsei technikai szaklap is megemlékezett, a megrendelések mind tömegesebben kezdtek jönni. Sack Rudolf ernyedetlen szorgalommal végezte a reabizottakat, vezette egyrészt atyja gazdaságát s folyton javította találmányait, készítette a megrendelt eszközöket, a lehető legegyszerűbb eszközökkel fényes technikai eredményeket érve el, az egyszerű kisgazdából ismert, ügyes és szerencsés kezű technikus lett.

A sors megegyeztető útját állta Sack pályájának, mikor 1855-ben atyja meghalt. Ekkor egészen ránehézedett a gazdaság vezetése, melyet anyjától bérbe vett. Megnősült, elvette egy falusi molnár leányát. Első sorban is iparkodnia kellett, hogy biztos megélhetést teremtsen magának és családjának. A gépek és eszközök készítése abban maradt és Sack minden erejét a gazdálkodásnak szentelte. Ekkor váratlanul érkezik Boberinszky orosz herceg megrendelése — ki megtudta Sack ekéinek jó hírét — egyszerre 120 ekére. Sack ennyi ekét egyszerű falusi kovács-műhelyében el nem készíthetvén, kiment Angolországba s ott felügyelete alatt készült el a 120 eke, melyek után csakhamar jött még több megrendelés is.

Az ekkor már ismert nevű kisgazdát sokan felkeresték, többek közt a hallei és lipcsei gazdasági iskolák tanárai is, kiknek buzdítására és biztatására végre 1863-ban Sack átköltözött Lipcse-Plagwitzba, ott egy kibérelt helyiségben 5 munkással megkezdte eszközeinek rendszeres gyártását.

Évről-évre szaporodtak a megrendelések,

terjedt a jó hírnév, úgy hogy 1867-ben már saját gyárában dolgozott 30 emberrel.

Találmányai, gyártmányai utat nyitottak maguknak a világ valamennyi gazdasági kultur-államában. A kereslet mind nagyobbá vált s ma 700 munkás évenként 50.000 ekét, 4000 vetőgépet stb. készít a Sack-féle óriási gyártelepen.

Az egész világon szétszórva félmillió eredeti Sack-éke rója a barázdát, 50.000 eredeti Sack-vetőgép veti a kenyértermő magot és 7000 eredeti Sack kapáló-gép irtja a gyomot.

A bámulatosan emelkedő üzlet óriási vagyont adott a hajdani kisgazda kezébe. De ő az maradt élte végeig aki volt, egyszerű igen kevés igényű, fáradságot még agg korában sem ismerő munkásember és mindennekfelett szenvedélyes, lelkes gazda.

Szorgalmát, munkásságát csak jósága és szerénysége multak felül. Alkalmazotjainak, munkásainak egyaránt tisztelt és szeretett feje volt. Egyszerűsége minden kitüntetést visszautasított, csak ősz királyától *) fogadta el az egyetlen kitüntetést, mikor az sajátkezüleg tűzte az öreg Sack széles mellére az Albert-rend I. oszt. keresztjét.

Nagyszabásu munkái közt, mikor gyártelepe már az egész világnak dolgozott, sem feledkezett meg sohasem a mezőgazdaságról. Az ő kísérleti minta gazdaságát — melyre az öreg Sack büszkébb volt mint óriási gyártelepére — Európa legtöbb hírneves gazdája és gazdasági szakembere felkereste s mindnyájan a legteljesebb elismeréssel adóztak rendkívül érdekes, tanulságos és eredménydus kísérleteinek.

Ime az egyszerű falusi kisgazda, ki a gazdasági gépek legegyszerűbbjének, az ekének megjavítását tűzte ki feladatának, mily eredményt tudott elérni lankadatlan, kitartó, szívós és becsületes munkásságával.

Hirnevet, elismerést, vagyont szerzett magának, kincset adott a gazda kezébe!

Hozzánk ezeltől 20 évvel került be az első Sack-éke. Gazdáink örömmel fogadták e kitűnő új eszközt. Azóta elterjedt az az egész országban, egyaránt megtalálható az uradalmak és a kisgazdák kezén. E kitűnő eke a talajmivelés terén el nem vitatható haladást eredményezett, melyért a magyar gazdaközönség elismeréssel adózhat megteremtőjének.

Az öreg Sack meghalt, de neve élni fog és becsült marad a magyar gazdák előtt!

ifj. Sporzon Pál.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei.	Oldal
A budapesti gypjuárverések.	1071
Gazdasági egyesületek mozgalma.	1074
Sack Rudolf.	1075

Allattenyésztes.

A szopós borjúk kezelése.	1072
---------------------------	------

Gazdasági növénytan.

Rozsda a rózsafán.	1073
Levélazekrény.	1074
Vegyesek.	1075
Kereskedelem, tőzsde.	1077

A m. kir. mezőgazdasági muzeum gyűjteménye a VII. ker., Kerepesi út 72. szám alatti házban megtekinthető a hétfői és az ünnepeket követő napok kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepeket követő napokon a muzeum zárva van.

A muzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi-úton: a városból jövet VII. ker., Alsó-erdősor utcza sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utcza sarkán van.

*) Albert szász király.

A magyar kir. földtani intézet muzeuma a közönségnek díjtalanul nyitva áll minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10—1-ig.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délelőtt 10—1-ig, egy korona személyenkénti belépő díj lefizetése után tekinthető meg.

Rendjelviselési engedély. Mint a hivatalos lap július 8-iki száma közli, Ő Felsége a király megengedte, hogy gróf *Dessouffy Aurél* valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke, a királyi szerb Takova-rend I. osztályát, *Lestyánszky Sándor* miniszteri tanácsos és *Bujanovics Sándor* udvari tanácsos, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület második elnöke, ugyanezen rend II. osztályát, *Forster Géza*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója, ugyanezen rend III. osztályát, *Jeszzenszky Pál*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára, *Szilassy Zoltán*, ezen egyesület szerkesztő-titkára, *Kurtz Ferenc* m. kir. állategészségügyi felügyelő és *Küszler Henrik* földbirtokos ugyanezen rend IV. osztályát elfogadhatták, illetve viselhesék.

Halálozás. Lidertjei Kiss Sándor köz- és váltó ügyvéd, Esterházy Antal és Ernő grófok volt jószágkormányzója 64 éves korában meghalt Kosuthon 1900. július 5-én.

Magyar gazdák a párisi nemzetközi gazdakongresszuson. A „Köztelek” legutóbbi számában röviden méltattuk a párisi nemzetközi gazdakongresszust és Magyarország hivatalos és társadalmi képviselőinek jelentőségét. A kongresszus lefolyásáról és tárgyalásairól szóló részletes tudósításaink ugyan hiányoznak még, de azok a részletek, amelyek eddig is tudomásunkra jutottak, a magyar gazdaközönséget örömmel és büszkeséggel tölthetik el, mert azt bizonyítják, hogy azok a törekvések, amelyek a magyar gazdákat lelkesítik és működésüket irányítják, a külföld legelőkelőbb mezőgazdasági körei részéről a legnagyobb elismerésben részesülnek és a magyar mezőgazdaság vezéreinek működését a legkitüntetőbb méltatásban részesíti. Megnyilatkozott ez elsőbbségben abban, hogy a kongresszus egyik díszelnökének *Darányi Ignác* földművelésügyi minisztert választotta meg, tiszteletbeli titkárának pedig *Majláth József* gróft; további a mezőgazdasági első szakosztály alelnökének *Károlyi Sándor* gróf, titkárának pedig *Rubinek Gyula* választott meg. Általában Magyarország előkelő szerepet visz a kongresszuson, *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszternek jutott a feladat, hogy a francia kormányt a kongresszuson megjelent idegen gazdák nevében üdvözölje, *Károlyi Sándor* gróf pedig a francia mezőgazdasági egyesületnek a kongresszus tiszteletére tartott diszülésén üdvözölte a francia gazdákat az idegen gazdák képviselőiben. A gazdasági szaklapok is különösen kiemelik Magyarország részvételét. Így a „Journal de l'Agriculture” vezető cikkében különösen kiemeli, hogy „egy nagy mezőgazdasági ország minisztere: *Darányi Ignác* személyesen pusztán a kongresszus kedvéért utazott Párisba”, a kongresszusra küldött magyar munkálatokról pedig úgy nyilatkozik, „hogy azok bizonyára díszére válnak a nemzetközi gazdakongresszusnak”. A magyar gazdák működésének juttatott elismerést nemzeti szempontból is igen sokra kell becsülnünk, mert ezzel a magunk részéről is hozzájárulunk ahhoz, hogy a külföld hazánk kulturáját a maga értéke szerint becsülje és lássa, hogy elmaradottságunkat a külföldön csak nemzetünk ellenségei hirdetik.

Nehéz aratás. Az aratás, mint tudjuk, közepes terméseredményekre való kilátásokkal indult meg, de a közbejött kedvezőtlen időjárás sok helyt még a szerény számításokra is keresztet vont. Július elején az óriási hőségek okoztak jelentékeny károkat úgy, hogy a rozsdaterjedése és a hőtűs által szenvedett veszteségek mindenesetre rendkívül lefokozólag foghatnak hatni az aratási eredményekre. Hirlapi

értesülések szerint az idei aratás emberáldozatokat is követelt. Nem kevesebb mint 120 munkás halt volna meg napszúrás következtében s hir szerint csak Nagy-Becskereken 40 munkást öltek volna meg a gyilkos napsugarak. Véres kenyeret eszünk hát az idén is, mert bár az emberi békétlenség nem támadt fel, a gazdával örökös ádáz harcra folytatott természeti erők nem nyugodtak. Az ártó hőségek után július 7-ikén óriási szélviharok pusztítottak az ország sok részében. Amint az eddigi hirlapi értesülésekből a pusztulás képe kirajzolható, a szélvihar Torontál, Temes, Bihar és Hajdu vármegyéken száguldott keresztül s emberéletet is áldozatul ejtve, úgy az álló, mint főként learatott gabonákban milliókára menő károkat okozott. A budapesti gabonatörszde a viharok hírére most sem reagált s bár az orkán egyedül Torontál vármegyében tíz millió koronán felüli kárt okozott, ujjabb értesülések szerint, mégis az üzlet nyugodt, lanyha hangulatban indult meg, sőt a gabnárak úgy a készáru, mint a határáru üzletben még vesztek is valamit. Nem esoda, ha ezek után egy gazdatársunk azt a felhívást intézte hozzánk, hogy adják már vissza a malmoknak az őrlési forgalmat és a szerb búzát, mert különben a megsértett érdekeltségek csak azért is letörve tartják az árakat, hogy a kedvezmény megvonásának káros visszahatását bizonyítsák s a végén ebből az adázharcból a magyar gazdát irgalmatlan veszteség éri. Látnivaló mindezekből, hogy rossz idők járnak a mezőgazdasági termelésre. De az ujjabb tapasztalatok a megindult jogos akezióra talán az eddig közömbösebb figyelmét is felhívják majd?!

A szaksajtó magyarsága. *Sigray Pál* urtól alábbi sorokat vettük, melyeket készséggel adunk közre, elismervén, hogy azoknak kritikai tartalma helyes:

„A „Köztelek”-nek van egy állandó rovata „Növénytermelés” címmel s ugyanezen rovat alatt folyt le legközelmélet „Z.” urnak egy cikke „Takarmánymagvak termelése” fejezettel. Sokat bántotta már a szememet ennek a szónak illetlen használata, de a fővárosban nem ér rá az ember egyes szavakkal foglalkozni, hanem itt a pusztán van időm egyszer rátérni. A m. tud. akadémia már régen megállapította és az irodalom alkalmazva elfogadta, hogy a növényeknek — habár az emberi munkásság közbejöttével — előállítását, régi jó magyar szóval természetnek, a gyári és ipari cikkeknek — habár a természet (kémia, villam, stb.) közreműködésével való tömeges létrehozását pedig természetnek nevezi. E szerint a búzát, árpát természet, az abból készített sört, keményítőt pedig természet, egy szál kukoriczát az ember természet, de egy darab gránit kockák kifaragása nem természet. Ahhoz tömegesség szükséges. A söt, érczetek stb. habár a természet megalkotta; de kibányászás, főzés, illetve olvasztás által teszi az ember használhatóvá, nem természet, hanem termelik. Általános szabály: hogy az *előnövényzet természetek*, a holt tárgyak ellenben éles megkülönböztetésül *termeltetnek*. Nincs is rá semmi alapos ok, hogy a csak úgy faragott „termelés” szó kedvéért a „termelés” és szavunkat kőljük, kipusztítsuk. Szeretném tudni, mit fogunk ezentel természeteni, ha még a búkkönyv, baltacizmet, dobányt is termeljük. Ugyancsak a Köztelekben olvastam s a napisajtóban másutt is előfordul ez a kifejezés „Vasár- és ünnepnap”. Szolgai fordításul a „Sonn- und Feiertag”-nak. De míg a németben jó, mert mind a Sonn, mind a Feiertag önálló főnév és a Tag-gal csak összetett főnévvé lesz; addig a magyarban határozottan rossz, mert a „Vasár” semmit se jelent, nem is szó. Ellenben az „Ünnep” önálló szó, a „Vasárnap” pedig csak együtt képez egy szót, együtt fejez ki egy fogalmat: annál fogva a „Sonn- und Feiertag” magyarul „*ünnep és vasárnap*”-nak fordítandó. Magyar írótl, ha gazdasági író is,

elvárja az ember, hogy ha magyarul ír, jó magyarsággal írjon és ne vigyen germanizmust gallicizmust és mindenféle egyéb „izmust” az irályába, hanem használja a tősgyökeres, erőteljes „izmos” magyar nyelvet.

A magyar sörárpa. A kereskedelmi miniszter által külföldre kinevezett szaktudósítók közül az első jelentést a müncheni szaktudósító küldötte. A jelentés a magyarországi árpáról és annak a söriparban való felhasználásáról szól, szakértők véleménye alapján. Közöljük belőle a következőket: Minthogy a magyar árpa korán érik, csaknem nélkülözhetetlen ama bajor sörgyárakra nézve, melyek korán készítenek malátát, minthogy a bajor árpát később aratják és az árpa hosszabb ideig taró raktározást igényel, míg teljes csiraképeséért és ezzel a kifogástalan maláta és sör készítéséhez szükséges tulajdonságokat elnyerné. A magyar árpa az összes árpák között a legnagyobb lisztartalommal bír, míg ezzel szemben a bajor árpának nagyobb sikértartalma van, miből kifolyólag földolgozás közt be nem oldódik elég könnyen és a sörgyártásra nem annyira alkalmas. A míg tehát búzánk nagy sikértartalmánál fogva örvend keresletnek a világpiacra, addig árpánkat ezzel ellenkezőleg az a tulajdonsága teszi becsessé, hogy a sikértartalma aránylag csekély. Árpánk kelendőségét ennélfogva főleg nagy lisztartalmának és korán érésének köszönheti. Arra kell tehát törekednünk, hogy minél korábban és minél nagyobb lisztartalommal bíró egységes árpát hozzunk piacra. E közben természetesen nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy sörgyártásra csakis jó csiraképeséggel bíró árpa használható, mely körülmény nagyon is hangsúlyozandó.

Szakképzett munkafelügyelők. A hódmezővásárhelyi m. kir. földmives iskolát a jelen tanévben több katonakötelezettségének eleget tett növendék végezi, kik mindnyájan már előzőleg is mint földmivesek, kigazdák gyermekei, földműveléssel foglalkozván, a gazdaság és földművelés minden ágában teljes jártassággal bírnak s mint ilyenek kitünő béresgazdák, munkafelügyelőknek s kisebb gazdaságok önálló kezelésére kiválóan alkalmasok s alkalmaztatásuk mindenkinek melegen ajánlható. A végzett növendékek elhelyezése, állásba juttatása az igazgatóság kedves kötelességét képezvén, alkalmaztatásukat igénybe venni óhajtok szíveskedjenek a bér megjelölése mellett az iskolai igazgatóságához fordulni.

NYILTTÉR. *)

„Gazdák biztosító szövetkezete”

ezennel közhírré teszi, hogy **működését a tűz-kár elleni biztosítási ágazatban megkezdette.**

Levélbeli vagy személyes megkeresésekre felvilágosítást nyújt

1114 az igazgatóság.
Iroda: Budapest, V., Mária Valéria-u. 10.

*) Az e rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Meg
sági Egye
Üzleti ber
ált kitün
Irta: Wic
uradalom
az egyes
részletes a
könyv, ár
krajczár.
intendendők

jövő

ujv

Az Ország

vámügy

RUB

az O. I

Na

„Közt

Magyar kirá

97073/28681

A magy
álló fiúnei ny
foglalozik a k
val továbbtan
és onnan vasu
lével, megörz
adásával s egy
árak tűzkár el

A részve
földre rendelt
nemű kezelés
rostalást, triór
szintén végezt
tett állapotban

A részve
ügyi m. kir. M
zatát és díjtéte
bocsátja.
Budapest

KERES

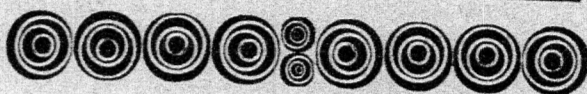
Bu

(Guttma

bizományi cz

Az időjár
és meleg volt, e
fordultak elő, k
hőmérsékletet s
tanak. A vetés
roz, részben a
és mint tegna
konstatálja kat
ban búzából
6-54 mm. és z
további kedvez
szin tekintetben
az időjárás szin
látások javultak.
A külföldi
irányzat mint a

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése a „Köztelek” szerkesztősége által kitüntetett pályamű. Két tábla hat ábrával.*
 Irta: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv, ára portómentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.

A jövő vámpolitikája és új vámtarifánk.
 Az Országos Magyar Gazd. Egyesület

vámügyi bizottságának megbízásából írta:
RUBINEK GYULA
 az O. M. G. E. ügyvezető titkárja.
 Nagy kvart alak 320 lap.

Ára 10 korona.

Megrendelhető a

„Köztelek” kiadóhivatalában.

Magyar királyi Államvasutak Igazgatóság.
 97073/28681 CV. szám.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak védnöksége alatt álló fiúmei nyitányos raklár részvénytársaság Fiumében foglalkozik a Fiuméba vasuton érkező és onnan hajóval továbbítandó, valamint a Fiuméba hajóval érkező és onnan vasuton elszállítandó és a helyi áruk átvételével, megőrzésével, gondozásával, csomagolásával, átadásával s egyéb kezelésével, nemkülönben az átvett áruk tűzkár elleni biztosításával.

A részvénytársaság gabonaelevátorában a külföldre rendelt vagy importált gabonaművek mindenféle kezelését (u. m. eleválást, keverést, egalizálást, rostálást, trirózást és osztályozást) elvállalja, ugyancsak végzeteti s gabonának zsákokba vagy ömlesztett állapotban való (alla rinfusa) hajóba rakását is.

A részvénytársaság a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium által jóváhagyott üzletszabályzatát és díjtételeit kívánatra díjtalanul rendelkezésre bocsátja.

Budapest,

Az igazgatóság.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1900. július 7-én.

Az időjárás az elmúlt héten túlnyomóan száraz és meleg volt, esőzések kezdetben csak szórányosan fordultak elő, később zivatarok állottak be, melyek a hőmérsékletet süllyesztették és a hét vége felé is tartanak. A vetések fejlődése sokatigéren haladt. A rozs, részben a buza aratása folyamatban is van már és mint tegnapelőtt megjelent hivatalos kimutatás konstatálja katasztrális holdankint országos átlagban búzából 678 mm, rozs 570 mm., árpa 654 mm. és zab 621 mm. várható. Az új termés további kedvező időjárás esetén ugyancsak minőség mint szín tekintetében is igen kielégítő leerd. A külföldön az időjárás szintén kedvezőbb volt és a terméskilátások javultak. Amerikában a panaszok megszűntek. A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, úgy az irányzat mint a forgalom nem volt egyöntetű, mert

egyrészt az amerikai jelentések csak részben adtak impulzust, másrészt lokális érdekek és politika volt befolyással az üzletre. Amerika északi-nyugati vidékein a hét elején végre a már rég óhajtott esőzések állottak be, a mi nagymérvű lebonyolításokra adott alkalmat; a hangulat ennél fogva ellanyhult, míg később ismét vételek eszközöltettek és az irányzat javult. A mult héthez viszonyítva az árak azonban mégis 1/4 c. olcsóbbak. A látható készletek búzában 94,000 bush. gyarapodtak. Angliában a fogyasztás kielégítő, az irányzat ennek dacára lanyha és eladások csak olcsóbb áron történhettek. Franciaországban kevés üzlet volt, mi mellett az árak alig váltak. A terméseredmény az idén ugyan gyengébb lesz mint tavaly, de a régi készletek még mindig nagymérvűek. — Délmet-országban politikai okok hoztak áremelkedést. A Balkán államok terméskilátásai felől igen kedvező jelentések érkeznek és a várható termésről úgy a minőség, mint mennyiség tekintetében igen dicséretes híreket hallani. — A délorosz tudósítások szintén kielégítőek és az eddigi károk a beállott eső által ismét jóvá tették.

Nálunk a kereslet kenyérmagvak iránt a hét nagyobb részében gyenge maradt és a hangulat is lanyha volt, később barátságosabb lett az irányzat a nélkül azonban, hogy az üzlet is megelégnék volna. Takarmánycikkre ellenben ártartóak maradtak.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza nagyon lanyhán indult. A kínálat terjedelmes és sürgető volt, míg a malmok tartózkodást tanúsítottak és alig vásároltak. Az irányzat így természetesen csökkenő volt. Az üzlet későbbi folyamán az árak nem változtak, a forgalom továbbra is korlátozott maradt és csak a hét vége felé mutatkozik ismét javulás. Az árak a mult héthez viszonyítva egyenlegképp 10—15 fillérrel olcsóbbak. Szerb buzákból nagyobb tételek kelt el a Dunán lefelé való elszállításra és ezek beszámításával körülbelül 110,000 mm. tesz az összforgalom. A hetibehozatal 118,000 mm.

Rozs tartósan gyengén volt kínálva, a kereslet azonban szintén csekély volt, a vevők teljesen tartózkodtak és így lanyha irányzatnál árak 20—30 fillért vesztettek. A hét vége felé a hangulat azonban valamivel kellemesebbre fordult, a forgalom szintén jobb lett és helyben valamint Budapest távolságában átvéve 1250—1300 kor.ig fizettek. Nyirvidéki áru debreczeni paritásában 1180—1160, nyiregyházi paritásában 1200—1180 kor. között kelt el készpénzfizetéssel Ujrozs (Pestvidéki) szokványminőségben július-augusztusi szállításra Budapest távolságában átvéve 20—25 fillérrel, az októberi határidő jegyzésén alul, nyirvidéki pedig hasonló feltételekkel 12—12.10 kor.ig Debreczen távolságában átvéve adatolt el.

Árpa (takarm. és hánt. célokra) csak gyengén volt kínálva, a kereslet szintén mérsékelt maradt, hivallók azonban szükséglet esetén magasabb árakat voltak kénytelenek fizetni; a gyárosok tartózkodóak maradtak. Minőség szerint Budapest és Kőnyán átvéve 1180—1260 kor. k szpénzfizetéssel jegyzünk. Prompt új árpát helyben 11—11.30 kor. fizettek, új szerb származásu árpa július-aug. szállításra helyben elvételre 11.—11.10 kelt el időre. (Minden 100 kg.-ként.)

Zabban elég bő hozatalok voltak, a kereslet azonban mérsékelt maradt. Az árak változatlanok és kb. 4500 mm. forgalom mellett merkantil árúért 1040—70, prima- és elsőrendű minőségért, mely utóbbi azonban csak elvétele volt kínálva, 1120 kor.ig fizettek.

Tengeri a vidékre való elszállítás céljából, éppúgy hivallóknál csak gyenge keresletre talált és kocsiba rakva helyben 1120—1130 kor.ig jegyezt.

Olajmagvak: Káposztarepezében (új) csak kevés van kínálva és helyben 2580—26 K. ér el. Káposztarepeze augusztusra szórányosan 2580—2640 K. között köttetett. Bányai repace hajóállomásokon átvéve kb. 4500 mm. kelt el a 24. budapesti parításra kb. 2480—25 K. jegyzünk. Román aprószemű repaceért 2530—26 követelnek budapesti parításra kalkulálva.

Hüvelyesek: Bab e héten is üzletelen maradt, az árak csak névlegesek. Törpebab Gyöngyösön 16.—, Félegyházán 16.—, gömbölyű Mohács 14.—, Zombor-Baján 14.—, barnabab Kalocsán 14.—, tarkabab Nagy-Károlyon 10.—. Kendermag helyben 20 koronáig jegyezt. Bükköny 14.——1450 K. Muharmag 14—15 koronát jegyez helybeli parításra, minden 100 kilogrammonként.

Napi jelentés a gabonáüzletről.

1900 július 10.

Készaruban ma az üzlet kezdetén csak néhány vagon buza kelt el, míg zárlatkor a malmok mégis jobbnak látták bevásárlásokat eszközölni úgy, hogy végeredményben kb. 30,000 mázsa búzát változatlan árak mellett vettek. A hozatal vasuton és hajón mindössze 17000 mázsa. Felmondás — ma kedd lévén — nem volt.

A határidőpiacra a mai magasabb külföldi jegyzések nem nagy befolyással voltak. 1568 K. kezdték az októberi búzát venni, míg a további forgalom folyamán 1562-ig lanyhult nagyon csekély érdeklődés

mellett. Dél felé 3/4 márkával magasabb berlini jegyzésre ismét jobb vételkedv uralkodik különösen rozsbán, mely utóbbiért vigan 1374 K. fizettek, míg a buza 1368—1370 K. jegyez, hogy egy órákor 1566 záruljon. Zab még mindig jól tartja magát 1046—48 K.

Árpában még nagyon gyér a forgalom, újáruban csak néhány vagon kerül forgalomba, melyért 1080—1130 K. fizetnek 3 óra ab itt.

Rozsbán vontatott az üzlet, csak ó-árut kínálnak, melyért helyben 1270—1290 érhető el Budapesten.

Tengeri szilárd, vagonba, 1150 követeltetik. A kereslet meglehetősen élénk ugyszintén ab állomás, rakományok augusztusi szállításra kötési áron felül-fizetés nélkül kapható.

Zabban kedvezőbb kereslet mellett valamivel szilárdabb és helyben 1050—1060 jegyzünk; jó árúért ugyanannyit paritással.

Repace jól tartott árak mellett meggyenge kínálatu, vagonárubán bpesti paritással káposzta repaceért 26— koronát, míg apró szemű bányai repaceért 24—2450 fizetnek. Román árúért 47 frankot.

Határidők egy órai zárlat

Buza októberre 1900.	15.66—68—
Tengeri júliusra	11.42—44—
„ aug-ra	11.48—50—
„ májusra 1901.	9.66—68—
Zab októberre 1900.	10.48—50—
Rozs októberre	13.74—74—

Az árjegyzés 100 kg.-ra vonatkozik:

Eladatott:

Buza:

Tissavidéki:	100 mtm 80 kg K.	15.80	3 óra
150	80	15.70	
100	80	15.40	
1100	79 ⁵	15.55	
800	79 ⁵	15.55	
700	77 ⁵	15.55	
900	78	15.55	
900	78 ⁵	15.55	
110	79 ⁵	15.40	
100	79	15.70	
100	79	15.50	
300	78	15.50	
100	78	15.30	
200	78	15.20	
100	78	15.20	
200	77 ⁵	15.50	
300	77 ⁵	15.10	
100	77	15.20	

Pestmegyevidéki: 2200 mm. 80 kg. K. 15.50 3 óra.

150	78	15—	
50	76	15—	
100	78	15—	
Fehérmegyevidéki:	300	77 ⁵	15.40
150	75	15—	
Orosz'zai	3000	78	15.80
H.-m.-vásárhelyi:	3000	77	15.50
Temerini	2500	72 ⁵	14.60
Debreczeni	5000	78	15.30
Szavasi:	1000	74	15.10
Szerbiai:	3000	75 ⁵	14—

Szeszűzlet.

Szcs. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő trédósítása.)

A szeszűzletben e hétnék elején az üzletmenet változatlan volt és a forgalom kielégítő. Elkelt finomított szesz nagyban azonnali szállításra 11650—11750 K. és 11825—11850 kicsinyben adózva és 4650—4750 K. adózatlanul helybeli gyáraktól. Éleszűzszesz adózva gyéreb kereslet mellett 4650—4750 K. jegyeztetik.

Vidéki finomítottgyárak részéről a kínálat a hétnék elején élénkebb volt és több tétel azonnali, valamint augusztusi szállításra 116 K. adózva el is kelt ottani állomásokhoz szállítva.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz e hétnék elején gyéren volt ajánlva és csak néhány kisebb üzlet létesült 40—4625 K. azonnali szállításra.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 40—4050 korona.

Bécsi jegyzés 44—4440 korona, kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés 112.7/8—113— korona adózott és 40.50 korona adózatlan szeszért.

Triest-i jegyzés 20— korona kiviteli szeszért 90% hektoliterje.

Kvite're e hétnék elején néhány tétel finomított szeszt vásároltak.

Vidéki szeszgyárak változatlanul szilárdan jegyeznék.

Budapesti zárlatárak e hétnék: Finomított szesz 11650—11750 korona, éleszűzszesz 11650—11750 K., nyersszesz adózva 11450—11550 korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) — korona, denaturált

szesz 38 50-37- korona. Kontingens nyersszesz ... korona.

Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül bérmentve budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árújegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek árainról.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetségét üzleti jelentése. 1900. július 7.

Az üzletelenség, mely a hét első felében uralkodott, kiterjedt a hét végéig. Az árufelküdések fokozódtak, míg a vásárlási kedv teljesen hiányzik.

A husüzlet változatlanul csendes, nagyobb részt helyi vágású hus kerül eladásra.

Vadból csak őzok hűdéményeink voltak, ezekből néhány darab fülledten érkezett meg. Egészséges árúért 1.40-1.50 kor. értünk el nagyban s egészben különként.

A baromfiüzlet csak a pénteki betivásáros napon volt mozgalmas. Ezen a napon valamint jobb árakat lehetett elérni. Elkelt: csirke rántani való 1.10-1.20, sütni való 1.60-2.10, sovány lud 4-4.60, kacsa 2.60-2.80 kor-ért mind páronként.

Tojásban az üzlet nem változott, la alföldi áru 56-57, erdélyi 54-55 koronával kelt el eredeti ládánként.

A vajüzlet irányzata lanyha a nagy hozatalok árcsökkenését idéztek elő s ma már vaját csak olcsó áron lehet értékesíteni. A készletek ennek következtében egyre halmozódnak. A teavaj 1.50-1.60, Ila 1.40-1.50, főzővaj 1.40-1.50, Ila 1.00-1.20 kor. különként. Turó 10-16 fillér különként.

A gyümölcsüzlet irányzata lanyha. Az üzletelenséget a kereslet és kínálat közötti aránytalanság idézte elő. Egyébként a tikkasztó melegség következtében a hűdémények kárt szenvedtek és ennél fogva csak olcsón voltak értékesíthetők. Dinnye az utolsó napon keresettebb volt, a beérkezett tételeket 80-100 fillérért értékesítettük kg-ként.

Rózsaburgonya 4.80-5.20 koronával kelt el vagonrakományokban 100 kg-ként.

Hivatalos árjegyzés

Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban eladott élelmiszerekről. Budapest, 1900. július 9-ről.

Hus és hústermékek. Marhahus 1 q. hátulja I. rendű 106-112, II. r. 102-104, III. r. 98-100, eleje I. r. 92-96, II. r. 88-90, III. r. 76-84, borjúhús 1 q. hátulja I. r. 104-108, II. r. 85-104, eleje I. r. 96-100, II. r. 76-96, bárány 1 darab hátulja ... eleje ... birkahus 1 q. hátulja I. r. 92-100, II. r. 88-90, eleje I. r. 80-84, II. r. 78-78, sertéshús 1 q. szalonnával budapesti 100-108, vidéki ... szalonna nélkül budapesti 90-100, vidéki ... sertéshús pörköltnek való ... kocsonyának való ... füstölt budapesti I. r. ... vidéki II. r. 1 q. 120-130, malacz élő, szopós I. r. 1 drb 0.00-0.00, füstított I. r. 1 kg. 1.60-1.80, sonka 1 kg. nyers, belf. hentesáru 0.90-1.20, füstölt belf. csonttal 1.04-1.50, csont nélkül 1.20-1.70, sonka füstölt prágai, csonttal 0.-0.-, csont nélkül 0.-0.-, kolbász 1 kg. nyers 1.00-1.20, füstölt I. r. 1.40-1.60, szalonna 1 q. ... sózott 104-108, füstölt 108-112, sertésszár 1 q. hordóval 110-112, hordó nélkül budapesti I. r. 106-108, szalámi 1 kg. belföldi 260-320, prágai ... korona.

Baromfi. a) Élő: (1 pár) csirke rántani való 1.00-1.60, tyúk belföldi I. r. 2.30-2.40, kappan hizott I. r. 0.00-0.00, sovány 0.20-0.00, rucza hizott I. r. 4.40-5.00, sovány belföldi 1.60-2.40, liba fiatal újdonság ... lud hizott I. r. 10.00-11.00, sovány belföldi 3.00-4.60, pulyka hizott I. r. 0.-0.-, sovány belföldi ... korona. b) Tisztított: csirke I. r. 1 drb 1.00-1.60, tyúk I. r. 1 drb 1.40-1.50, kappan hizott 1 kg. ... 1 drb 0.00-0.00, rucza hizott 1 drb 1.60-2.60, 1 kg. 0.-0.-, lud hizott 1 kg. 0.-0.-, 1 drb 3.60-6.00, magló 1 kg. ... 1 drb ... pulyka hizott 1 kg. 0.00-0.00, 1 drb ... magló 1 kg. ... 1 drb ... ludmáj 1 kg. 2.40-2.60, nagy 1 drb 0.70-1.70, ludzsír 1 kg. 1.60-1.90 korona.

Hal. Élő: (1 kg.) harcsa 1.00-2.00, csuka 0.00-0.00, ponty dunai nagy 2.00-2.10, márna 1.10-1.20, stüll balatoni ... czompó 1.30-1.40, pisztráng nagy 14.-14.-, kecske 2.-3.-, angolna ... apró kevert 0.50-0.70. Lazac rajnai 1 kg. 10.-11.- korona.

Tej és tejtermékek. Tej teljes 1 liter 0.16-0.18, lefelőzött 0.12-0.12, tejfel 0.50-0.56, teavaj 1 kg. 1.40-1.60, főző darabos 1.00-1.50, szedett ... olvasztott ... margarin I. rendű ... II. r. ... tehéntúró I. r. 0.16-0.24, juhtúró 0.40-1.00, liptói 0.80-1.28, juhsajt 90-1.02, ementáli belföldi 1.60-1.60, grói belföldi 1.00-1.30 korona.

Liszt és kenyéremlék. Kenyérliszt 1 q. ... kenyér monori, fehér hosszú 1 kg. 0.27-0.27, barna 0.22-0.22, rozs 0.22-0.23 korona.

Száraz főzelék. Lencse belföldi 1 q. ... 0.00-0.00, külföldi 34.00-36.00, borsó hazai héjas 20.00-24.00, koptatott 26.00-30.00, külföldi héjas 20.00-22.00,

bab fehér apró 14.00-17.00, nagy 14.00-20.00, szines 12.00-20.00 korona.

Tojás. Friss teatojás 100 drb 4.10-4.16, alföldi (1440 drb) 56.-57.-, erdélyi (1440 drb) 54.-55.-, szerb (1440 drb) ... apró (1680 drb) ... meszes tojás ... korona.

Zöldiség. Sárgarépa 100 köt. 0.00-0.00, I. r. 1 q. 00.00-0.00, petrezselyem újd. 100 köt. 0.00-0.00, I. r. 1 q. 00.00-0.00, zeller I. r. 100 drb 1.20-1.60, karalábé I. r. 100 drb 1.40-2.00, vöröshagyma újd. belföldi 100 köt. 10-14, érett makói 1 q. ... 0.00-0.00, fokhagyma I. r. 1 q. 18.-22.-, czebla I. r. 100 drb 1.40-1.80, II. r. 0.80-1.00, fejeskáposzta I. r. 100 drb 10.00-20.00, kelkáposzta I. r. 100 darab 2.00-2.80, vöröskáposzta I. r. 100 drb 00.00-00.00, fejes saláta I. r. 100 drb 2.20-3.00, kötött saláta 100 drb 0.80-1.80, burgonya 1 vagon sárga 600.00-700.00, fehér 000.00-000.00, rózsá 1 q. 5.00-6.60, fekete retek kicsiny 100 drb 1.00-1.20, ugora 100 drb savanyítani való 1.40-1.80, savanyított 2.80-3.00, nagy salátának 8.00-16.00, paradicsom olasz 1 q. 22.00-24.00, belföldi 24.-32.-, zöld paprika 100 drb 1.00-3.20, tök főzni való 100 drb 6.-16.-, zöldborsó hüvelyes 1 q. 14.00-16.00, kifejtett 22.00-24.00, zöldbab hüvelyes 1 q. 10.-16.-, kifejtett ... karfiol 100 drb ... 0.00-0.00, torma belföldi nagy édes 1 q. 24.00-34.00, spárga 1 kg. 0.-0.- korona.

Gyümölcs. Alma, nyári édes 1 q. 16.-30.-, rétesbe való 20.00-30.00, vajkörte nagy I. r. 1 q. ... közönséges kevert körte 1 q. 14.00-36.00, szilva magvavaló nagy I. r. 1 q. ... nem magvavaló vörös 1 q. ... ringló nemes I. r. 1 q. ... barack kajszin 1 q. 36.-60.-, őszli 1 q. ... magvavaló 1 q. ... nem magvavaló 1 q. ... szőlő fehér mézes csemege 1 q. 00.00-00.00, közönséges kevert I. r. 1 q. ... meggy nagy szemű kem. 1 q. 40.00-60.00, apró szemű 1 q. 10.00-24.00, eper (szamóca) 1 kg. ... málna 1 kg. 0.80-1.00, szeder 1 liter ... görög dinnye nagy I. r. 10 drb ... kicsiny 100 drb ... sárga dinnye nemes I. r. 100 drb ... II. r. 100 darab ... díó nagy papírhéjú 1 q. 00.00-00.00, apró kemény héjú I. r. 1 q. 00.00-00.00, mogoró nagy olasz 1 q. ... 0.00-0.00, gesztenye olasz nagy 1 q. 0.-0.-, belföldi 1 q. ... narancs messzinai 100 darab 5.20-6.80, pugliai 100 drb 5.00-8.00, mandarin 100 drb 0.00-0.00, citrom I. r. 100 drb 3.00-4.00, füge hordós 1 q. 32.00-34.00, koszoru 1 q. 44.00-46.00, datolya sajtolt I. r. 1 q. 80.00-84.00, mazsolaszőlő (fehér) 1 q. 70.00-120.00, szőlő passatutti 1 q. ... 1 q. ... szerb szőlő 1 q. ... korona.

Fűszer, ital. Paprika I. r. 1 q. 160.00-220.00, II. r. 1 q. 140.00-160.00, mák 1 q. 30.00-60.00, méz csurgatott 1 q. 80.00-104.00, lépes 1 q. ... köménymag 1 q. ... boróka 1 kg. ... házi szappan szin I. r. 1 q. 56.00-60.00, közönséges II. r. 48.00-52.00, bor fehér asztali palackokban 1 hl. ... vörös bor 1 hl. ... házi pálinka palackokban 1 hl. ... korona.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-térsz. 1900. július 10. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére). Felhozatott a szokott órásekből 142 szekér réti széna, 0 szekér muhar, 25 szekér szupszalma, 5 szekér alomszalma, 0 szekér takarmány (zabosbüköny, lóhere stb.) 200 szekér szecska. A forgalom közepes. Árak filliben a ránt a következők: réti széna 380-580, muhar ... szupszalma 260-320, alomszalma 220-280, egyéb ... karmány ... lóhere ... takarmány ... szalma 440-540, sarju ... szalmaszecska 360-380, széna ... ujj ... zabosbüköny 400-520. Összes ... számszám 194 súly 252,200 kg.

Allatvásárok.

Budapesti juhvásár. 1900. július hó 9-én. (A székesfővárosi községőrhíd és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére).

Felhozatott: Belföldi hizalt ürű 444 darab, eladatott 444 drb, feljavított juhok 57 drb, eladatott 57 drb, kisorolt kosok 64 drb, eladatott 64 darab, kiverő juh 50 drb, eladatott 50 drb, bárány ... drb, kecske ... boszniai ... szerbiai ... angol keresztelés ... romániai ... durvaszörű ... drb.

Birkavásár lefolyása élénk volt. Árak a következők: Belföldi hizalt ürű 42-48.- K. páronként, 47-50 (51) K.-ig 100 kiló élősúly szerint, feljavított juhok 32-36.- K. páronként, ... K.-ig 100 kiló élősúly szerint, kisorolt kosok ... 38 K.-ig páronként, ... K.-ig 100 kiló élősúly szerint, kiverő juhok ... 15 K.-ig páronként, 36-40 K.-ig 100 kl. élős. sz., bárány ... K. páronként, kecske ... K. raczka juhok 25-33.- K. páronként, ... K.-ig 100 kiló élősúly szerint, szerbiai ... K. páronként, angol keresztelés ... K. páronként, romániai ... K. páronként.

Bécsi vágómarhavásár. 1900. július hó 9-én. (Vass Jenő tudósítása a „Köztelek” részére.)

Összes felhajtás 5899 db. Ebből magyar 4307 db, galicziai 752 darab, bukovinai 70, német 770 db,

hizott 4316 db, legelő 1583 db, fiatal ... db, ökör 4066 db, bika 933 db, tehén 569 db, bivaly 292 db.

A mult ked-dinél mintegy 600 darabbal nagyobb felhajtás folytán az üzlet tetemesen lanyhább lett.

Árak: prima magyar 64-69- (74-), szekunda 58-63, tertia 50-57. Galicziai prima 70-74- (---), szekunda 62-69, tertia 54-61. Német prima 74-78- (79-80), szekunda 66-73, tertia 58-65. Legelőmarha: szerb és magyar 46-58- ---, rosszabb minőségű 46-58- ---. Bika és tehén 46-68 (---) és bivaly 34-44- ---. Az összes eladások, élősúlyban, kilogrammonként, fillérekben.

Bécsi szarómarhavásár. 1900. július 5-én. Felhozatott: 3448 borjú, 1867 élő sertés, 1247 kizsigerelt sertés, 123 kizsigerelt juh, 136 bárány.

Az üzlet valamennyi áruban lanyha volt.

Árak kilogrammonként: kizsigerelt borjú 80-100, prima 102-112, primissima 114-120 (---), élő borjú 68-88, prima 90-104 (---), primissima 106-108 (---), fiatal sertés 84-92, kizsigerelt sertés, nehéz 84-92, hizó sertés, stúdó 96-100 (---), kizsigerelt juh 72-90 pr. kiló fillérekben, bárány páronként 10-24 (---) korona.

Bécsi sertésvásár. 1900. július 10-én. (Schleiffelder és társai bizományi cég távirati jelentése a „Köztelek” részére).

Felhajtás: 4966 stúdó, 5591 magyar, összesen 10557 drb.

A vásár kissé élénkebb volt.

Árak különként élősúlyban fogyasztási adó nélkül: prima 83-85 fillér, kivételesen 86 fillér, közepes 68-82 fillér, könnyű ... fillér, stúdó 60-80 fillér.

Bécsi juhvásár. 1900. július hó 4-én. Felhajtás 1615 db juh.

Kedvezőtlen hírek folytán az üzlet lanyha volt.

Árak: juh 48-52 (54) per kiló fillérekben, kiv. ---, raczka 42-46- per kiló.

Szerkesztői üzenetek.

S. B. urnak. A felmondási időt törvény nem szabályozza, a bírói gyakorlat azonban hat hónapot állapított meg. Ha szerződés nincs, a földbirtokos ezt a 6 havi felmondási időt betartani tartozik. A régebbi szerződés azonban az ön esetében alterálólag hat, mert az nem újított meg ugyan, tehát érvényét veszítette, de mégis a földbirtokos lehet abban a vélelemben, hogy az a régi szerződés Önök között hallgatóság megállapodással vált. Ez oknál fogva az Ön jogigénye nem egészen világos s mielőtt lépést tenne, mindenesetre szükséges ügyvédi tanácsot kérnie. P. O. Legyen. Névtelen levelekre nem reflektálhatunk.

Pezsgőzés. Névtelenül beérkező czikkeket elvből nem veszünk figyelembe. Eltekintve ettől, tárcza-czikket nem használhatánk hosszúra nyult, lapos feldolgozásánál fogva, bár tagadhatatlanul jó ötlet van benne.

Elsőrangú hazai gyártmány. Gözcséplők. Pentes ozim: ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT BUDAPEST. Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja. Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbarágó kérdéssel bizalommal hozsánk fordulni. Részletes árjegyzékkel és szakaszról felvilágosításai díjmentesen szolgálunk. Szekszavagok Horzeolok

keresteti Sándor Évi látás, e Meg gyakorlat a magyar Meg Ké vissza ne Gróf N

ORSZA KÖ gaz

Cselkó Cserhá Hilgard Domok Száhler II-ik Szüts M Cserhá Accsádi Hidépi Molnár Beiwink Rázsó I Dr. Bar Orsz. Ma Buda A művek

Számtiszt

kerestetik azonnali belépésre **Őnagyméltósága Gróf Széchenyi Sándor úr uradalmi számára.**

Évi javadalmazás **1000 korona készpénz, teljes el-látás, egy szobás lakás, fűtés és világítás.**

Megkívánatik mezőgazdasági ismeretek mellett több évi gyakorlat, gazdasági könyvvitel és levelezésben teljes jártasság, a magyar és német nyelvnek szó és írásban tökéletes ismerete.

Megfelelés esetén fizetés emelés nincs kizárva.

Kérvények, egyszerű bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem küldetnek,

Gróf Széchenyi Domonkos úr

czimére

Nagy-Dorogra (Tolnamegye) küldendők. 1094

AZ

ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET

felügyelete alatt álló

KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT

kiadásában a következő

gazdasági könyvek jelentek meg:

	füzve frt	kötve kr.
Cselkó és Kossutány <i>Takarmányozástan</i> ...	2.40	3.—
Cserháti Sándor <i>Talajismeret</i> ...	1.60	—
Hilgard-Treitz <i>Szikes talajok</i>80	1.—
Domokos K. <i>Gazdasági építészeti I-ső rész</i>	2.40	—
Száhlenđer Gyula <i>Gazdasági építészeti</i>	—	—
<i>II-ik rész</i> ...	2.60	3.—
Szűts Mihály <i>Mezőgazdasági becsléstan</i> ...	2.60	3.—
Cserháti Sándor <i>Okszerű talajmivelés</i> ...	2.60	3.—
Acsádi Jenő <i>Mezőgazdasági Ut-, Vasut- és</i>	—	—
<i>Hidépítészeti</i> ...	2.60	3.—
Molnár István <i>Gazdasági gyümölcsstermelés</i>	2.—	2.40
Beiwinkler Vilmos <i>Fajbaromfi-tenyésztés</i> ...	5.—	6.—
Rázsó Imre <i>Czukorrépa-magtenyésztés</i> ...	1.—	—
Dr. Baross János <i>Idegenek birtokbeszerzése</i> ...	3.—	—

Megrendelések az

Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület pénztári hivatalához
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)
intézendők.

A műveket bérmentve küldjük; s minden megrendelés
után 25% engedményt adunk.

!!A mezőgazdák figyelmébe!!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám

jutányos áron szállit:

**sodrony-kerítéseket,
magtár-ablakrostélyokat,**

**szikrafogókat, kavics- és föld-
rostákat, herefejtő- és tok-
lászoló aczélszöveteket gömbölyű
és négyszegletes aczélsodronyból,**

választóhengereket

(Sortircylinder) cséplőgépekbe, valamint régi
hengereknek új sodrony-köpenyvel való
ellátását,

**takarmány- és trágyakosa-
rakat, ökörszájkosarakat,**
rostákba való **szitabetéteket** stb. stb.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Árjegyzékek ingyen és bérmentve!!

Magy. kir. államvasutak.
95350/CIH.

Igazgatóság.

Hirdetmény.

Új személydijszabás életbeléptetése a m. kir. államvasutak és a cs. k. osztrák
államvasutak állomásai közötti forgalomban Bécs—L/m-Bruck—Marchegg-en át.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a cs. k. osztr.
államvasutak és a m. kir. államvasutak állomásai közötti forgalom számára Bécs—
L/m-Bruck—Marchegg-en át már előbbi időre hivatott új személydijszabás csak
f. év július 1-jével lép életbe.

Budapest, 1900. június hó 20-án.

Utányomás nem díjazatik.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államvasutak.
88363/F/II. sz.

Igazgatóság.

Hirdetmény.

Gyorsvonatoknak rendes megállása Szonta és Priglevicza Szent-Iván állomá-
sokon.

A szabadka-dáljai vonalon közlekedő és Szabadkára d. e. 9 óra 29 perc-
kor érkező, illetve onnan este 6 óra 15 perccor induló 6001. és 6002. sz. gyors-
vonatok Szonta és Priglevicza-Szent-Iván állomásokon f. évi június hó 20-ától
kezdve nem feltételeken, hanem egy percnél kevesebb időre rendszeren meg-
fognak állani.

Budapest, 1900. évi június hó 12.

Utányomás nem díjazatik.

Magy. kir. államvasutak.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári
hivatalánál (Budapest Köztelek).

Árak:

nagyban waggon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt,
ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállitva 130 frt. A vas-
uti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomá-
sok szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egye-
sületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyideűleg a kainit árát egyesületük pénz-
tárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény
átvételénél fizetendők.

Kapható

egész éven át legelső rendű fiatal
nehéz

erdélyi igás ökör

**Papp Antalnál,
Szamosujvárt.**

A készlet egész éven át állandóan
500—1000 darab. 990

A dr. Aschenbrandt-féle
bordói-por

a legbiztosabb, kényelmes kezelési és olesó ellenszere
a szőlő- és a burgonya

peronosporájának

Ara Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” raktárában:

- 50 kgos zsákokban — — — à kg. 76 fill.
- 10 kgos zsákokban — — — à kg. 80 „
- 5 kgos zsákokban — — — à kg. 80 „

A szőlő első permetezéséhez 1°/_o; második permetezéséhez 1¹/₂—2°/_o; harmadik permetezéséhez 1¹/₂—2°/_o-os oldatot használjunk. — Egy kat. holdra kell 3 permetezéshez 22—25 kg. bordói por, 25—30°/_o-al kevesebb, mint a tiszta rézgáliczból.

A port **konyhaszítán** a vízbe szítáljuk és kész az oldat.

A dr. Aschenbrandt-féle

réz-kénpor

a legbiztosabb, olesó és a szőlőt egyéb betegségtől is védelmező ellenszere az

oidiumnak (lisztharmat).

Ara Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” raktárában:

- 50 kg. zsákokban — — — à kg. 52 fill.
- 10 kg. zsákokban — — — à kg. 56 „
- 5 kg. zsákokban — — — à kg. 56 „

Ahol az 1899-ik évben volt **oidium**, először április hóban, a mikor a szőlő hajtása 10—12 cm., **porozunk**; másodsor június hó végén, harmadsor augusztus hóban. — Egy kat. holdra kell 3 porozásához 15—18 kg. **réz-kénpor**. **Sokkal kevesebb fogy belőle, mint a közönséges kénporból.**

Az emelkedő rézgálicz és kénárak folytán a dr. Aschenbrandt-féle porok fenti árai csak ideiglenesen kötelezők. — Tessék mielőbb a rendelést eszközölni, hogy a védekezés idejére a por készület legyen. Elkésett rendelések teljesítéséért nem szavatolunk, mert a gyártás korlátolt.

Permetező és fújtató gépek:

- Vermorel-féle „Eclair” permetező — — — 40 kor.
- Vermorel-féle „Torpille” porozógép — — — 36 kor.

Megfelelő magyar gyártmányok:

- Permetező — — — — — 32 kor.
- Kézi fújtató (igen finoman poroz) — — — 10 kor.
- Háti porozó gép (igen finoman poroz) — — — 28 kor.

Az „Aschenbrandt-féle” porok megrendelhetők a vezérképviselő
Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél,

BUDAPEST, (Alkotmány-utca 31. szám).

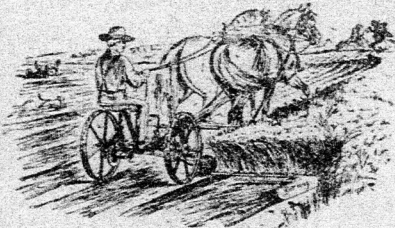
Ezenkívül megrendeléseket elfogadnak:

A „Borászati Lapok” kiadóhivatala,

BUDAPEST (Köztelék)

és a vidéki megbízottak.

A világhírű és hazánkban nagy elterjedtségnek örvendő amerikai
„Deering”-féle fűkaszalógépeket,
marokrakó aratógépeket és
kéveköti aratógépeket,
valamint egészen vasból és aczélból készült **szénagyűjtőgépeket**

(lőgereblyéket) van szerencsém a t. gazdaközönségnek akként ajánlani, hogy minden általam szállított ilyen gépek használhatóságáért és jó munkájáért, nemkülönben anyagának jószágáért vállalom a felelősséget.

Szükséglet esetén kérem a megrendeléseket ezen gépekre nekem már most feladni, mivel azokat korlátolt számban hozatom Amerikából, megtörténhetne, hogy késői rendelvényeket legnagyobb sajnálatomra már nem lennék képes fogatósítani.

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kiz. képviselője

BUDAPEST, V., Váci-körút 52. szám.

— Árjegyzékekkel és elsőrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

Magyar kir. államvasutak.
23509/III. számhoz.

Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. című közönséget, hogy Budapest keleti pályaudvarról—Hatvanig a jelenleg közlekedő személyszállító vonatokon kívül, folyó évi július 1-től kezdve még egy új helyi személyvonat 314 szám alatt fog forgalomba helyeztetni. Ezen kívüli ugyanezen vonalrészben ugyan-e naptól kezdve, a jelenleg csak Gödöllőről—Budapest—keleti pályaudvarig közlekedő 313. helyi személyvonat már Hatvanból fog közlekedni.

314. sz. személyvonat I. II. III.	Állomások		313. sz. személyvonat I. II. III.
6.25 reggel	Ind.	Budapest k. p. u.	Érk. 5.35 d. u.
6.34	↓	Kőbánya f. p. u.	5.27
6.42	↓	Rákos	5.21
6.51	↓	Rákos-Keresztúr m. r. h.	5.11
6.55	↓	Munkás-Otthon 10. sz. őrh. f. m. h.	5.07
7.01	↓	Rákos-Csaba m. r. h.	5.03
7.09	↓	Pécel	4.55
7.21	↓	Isaszegh	4.43
7.33	↓	Gödöllő	4.32
7.39	↓	Besnyő (m. h.)	4.23
7.44*	↓	Besnyő-Kolostor 32. sz. őrh. (f. m. h.)	4.14*
7.56	↓	Bagh 35. sz. őrh. (f. m. h.)	4.03*
8.00*	↓	Aszód	3.59
8.04*	↓	Hévíz 40. sz. őrh. (f. m. h.)	3.53*
8.10	↓	Hévíz Györk 39. sz. őrh. (f. m. h.)	3.40*
8.20	↓	Tura	3.44
	↓	Érk. Hatvan	3.32

Az állomások neve mellett balról álló idő adatok felülről lefelé s a jobbról állók alulról felfelé olvasandók.
Budapest, 1900. június hó.

Üzletvezetőség.

Utánnnyomás nem díjaztatik.

M. kir. államvasutak igazgatóság.
88359. F. IV. szám.

Hirdetmény.

(Podgyász- és darabára küldemények megjelölése és a podgyászok régebbi ragaszbárczáinak eltávolítása a feladó részéről.)

A magy. kir. államvasutak utazási nyári és nagyobb áru forgalmi időszak beálltával ismételve kéri az utazó- és szállító közönséget, hogy ugy saját, mint a vasúti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a szállításra feladott podgyáson a rendeltetési állomást, egyéb darabárukon pedig ezenkívül még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről kitüntetni sziveskedjék.

A cím legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra — egész terje elmében — ragasztandó papírra irandó s csak ha ez nem lehetséges — szükséges azt a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bórdarabra vagy erős lemez-papírra írni. A közönség a vasút ily irányu támogatása mellett a podgyász illetve darabáruk helyes szállítását és kiszolgáltatását, nagyban megkönnyíti és gyorsítja s különös biztosítékot szerez magának arra, hogy a nagyszámu küldeményeknek a vasúti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő felvételnél előforduló — teljesen ki nem kerülhető — téves bárczázások és elhurcolások a lehető legrovidebb idő alatt kideritessenek és helyreigazításnak.

Az utazó, illetve szállító közönség figyelmébe egyben felhívatik az üzletszabályzat 31. §-ára, mely szerint a podgyászdarabokon korábbi vasúti, postai, vagy másnemű szállítási jeleknek lenni nem szabad. Ha ezen szabály figyelmen kívül hagyása következtében a podgyász eltéved, a vasút az ebből származó kárért nem felelős.

E szerint tehát első sorban a feladónak áll érdekében, hogy a podgyászon korábbi régebbi ragaszbárczákat a podgyásznak újbóli feladása előtt eltávolítsa.

Budapest, 1900. június hó 8-án.

Az igazgatóság.

54.
Hirdetés
szó 4 fill.
belkiat
Cs
BETÖLT
segédülzi
sági lakolat
évi gyakorlat
kal rendle
nyelv töké
lenül szokás
németül ha
szesül. Belő
1-je. Fizeté
ként. Pály
nyitvány
uradalom in
Méra Heves
A
és német
járás, szép
ható irással
ember mint
iro
lehetőleg 1
1-ével felvél
járólóság
ból álló lak
Előnyben
sülnek, kik
zetet vége
világosítás
dalmi jósza
Szá láson, h
másolatokká
közleg irat
mihamarább
Gróf Te
ur Duna-Te
gazdasági
bűlépésre
vántatik sz
magyarisele
birás, sző
olasható ir
tétel végz
előnyben ré
felvilágosít
Sándor urad
len, u. p. S
Pá
Gróf Bercht
gróf Károlyi
Oműltóság
rában előle
iroki a la
annak betöl
dettetik
Evi fizet
mosáson k
ezenfelül a
után szász
Pályázat
egyének, ki
gzi. tanít
végzetek v
ségöknek el
lyazó végz
egy évi pró
hat, s ez ut
sággal bir
nyelvet bi
szesülnek.
Egy évi ir
noki állásr
oly egyének
zuyitvány
de gazdasá
nem végezte
mosáson ki
kapnak, h
nem részle
okmányok
ellátott ké
vissza nem
dalmintézo
u. p. Cirosh
ALLÁST
Gaz
tanítéletet
irant elősz
szorgalmas
dász, nagy
— lehetőleg
minél előbb
keres. Czim
Gyak
képzett, 28
gazdatiszt, f
előbbi hely
Bővebb felv
gál Puky Ján
megye.
Műk
falat, más, a
ágraiban tel
dóligi sikere
bizonyítvány
Állást keres
nykén lévő v
nagyobb urad
ez állást az
hatja, szives
a fizetés me
János, Bud
utca 32. sz.

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér belkötésenként. Kishirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményei vételnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Növény... megöltési keresztet, ki gazdasági végzettségű és több év gyakorlati bizonyítványokkal rendelkezik. A magyar nyelv tökéletes bírása feltétlenül szükséges, a ki azokról nem tud beszélni, előnyben részesül. Belpénze 1200 korona évenként. Fizetés 1200 korona évenként. Pályázók külföldi bizonyítványukat a tannomai uradalom intézőségéhez Tarnaméra Heves megye. 1110

A magyar... és német nyelven teljesen jártas, szép és könnyen olvasható írással bíró nő, fiatal ember mint

Irodatiszt... legfeljebb 1. évi augusztus hó 1-ével felére keresetű. Evi járandóság 1200 korona, 3 szobából álló lakás, szabad filiálé. Előnyben oly pályázók részesülnek, kik gazdasági tanítási végzettséggel rendelkeznek. Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi jogszolgáltatóság Kis-Szálláson, hova bizonyítvány-másolatokkal ellátott, sajátkezűleg írt pályaműveket a bizalmi hivatalba kell beérkezni. Mihamarabb intézendők. 1109

Gróf Teleki József... ur Duna-Tetői Birtokára 2 gazdasági gyakornok azonnali belépésre keresetű, megkülönböztetett szolid erkölcsű, józan magaviseletű, magyar nyelvű, bírása, szabad, irásban, jó olaszul írás. A gazdasági intézetet végzők vagy hallgatók előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Szily Sándor urai, Kaszár D.-Tetői, u. p. Solt. 1100

Pályázat... Graf Berchtold Lipótné, szül. gróf Karolyi Ferdinánd grófnő ömlesztésén árpádai műveltségű, előzetes tanítás, józan magaviseletű, magyar nyelvű, bírása, szabad, irásban, jó olaszul írás. A gazdasági intézetet végzők vagy hallgatók előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Szily Sándor urai, Kaszár D.-Tetői, u. p. Solt. 1100

Gróf Teleki József... ur Duna-Tetői Birtokára 2 gazdasági gyakornok azonnali belépésre keresetű, megkülönböztetett szolid erkölcsű, józan magaviseletű, magyar nyelvű, bírása, szabad, irásban, jó olaszul írás. A gazdasági intézetet végzők vagy hallgatók előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Szily Sándor urai, Kaszár D.-Tetői, u. p. Solt. 1100

Gróf Teleki József... ur Duna-Tetői Birtokára 2 gazdasági gyakornok azonnali belépésre keresetű, megkülönböztetett szolid erkölcsű, józan magaviseletű, magyar nyelvű, bírása, szabad, irásban, jó olaszul írás. A gazdasági intézetet végzők vagy hallgatók előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Szily Sándor urai, Kaszár D.-Tetői, u. p. Solt. 1100

Gróf Teleki József... ur Duna-Tetői Birtokára 2 gazdasági gyakornok azonnali belépésre keresetű, megkülönböztetett szolid erkölcsű, józan magaviseletű, magyar nyelvű, bírása, szabad, irásban, jó olaszul írás. A gazdasági intézetet végzők vagy hallgatók előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Szily Sándor urai, Kaszár D.-Tetői, u. p. Solt. 1100

Gróf Teleki József... ur Duna-Tetői Birtokára 2 gazdasági gyakornok azonnali belépésre keresetű, megkülönböztetett szolid erkölcsű, józan magaviseletű, magyar nyelvű, bírása, szabad, irásban, jó olaszul írás. A gazdasági intézetet végzők vagy hallgatók előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Szily Sándor urai, Kaszár D.-Tetői, u. p. Solt. 1100

Földmives... iskolát végzett, 8 évi gyakorlati bíró, 24 éves, kis-családú, női férfit, ki jelenleg egy 240 drb tehénből álló tehenészettel és 40 hold szőlővel egybekötött 3200 holdas gazdaságban mint segédülést van alkalmazva, hol az összes azimadásokat vezetői és kőzi puzárt kezel, október 1-re állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1112

Tejgazdaságot... végzett nő egyén, ki már négy év óta működik, nagy tehén-szettek kezelésében és a kulesárlás gondjainál belépésre. Czim a kiadóhivatalban. 1112

Földmives... 1 gazdasági és szeszifűzői iskolát végzett, 24 éves, kis-családú, női férfit, ki jelenleg egy 240 drb tehénből álló tehenészettel és 40 hold szőlővel egybekötött 3200 holdas gazdaságban mint segédülést van alkalmazva, hol az összes azimadásokat vezetői és kőzi puzárt kezel, október 1-re állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1112

Jó családból... való, érettségizett fiatal ember, a ki két évig a halotti egyetemen a gazdaságot hallgató, magán-gyakornok állást keres, oly zsidó tulajdonos vagy tisztelő mellett, a kihez valása követelményei szerint élhet. Az állást szept. 1-én, esetleg aug. 15-én foglalná el. Becsés leveleket Kálliber Emil, Halle a/S, Deutschland, Grünstrasse 12, címre két-pá váz. 1121

Kezelő... ispáni állást keres 27 éves, keresztény földmives és tej-gazdasági szakmát végzett, 8 évi nagyobb belterjes üzemű alföldi gazdaságokban szerzett — gyakorlati bíró nőként gazdász, ki önállóan már működött; jelenlegi állást október 1-én esetleg megelőző állásért azonnal is elhagyhatja. Czim a kiadóhivatalban. 1118

Tanintézetet... végzett 5 évi gyakorlati bíró gazdasági oly állást keres, melyben megnevelhet. Illető bírja a magyar és német nyelvet, képzett irodatiszt és pénztárkezelő. Kauchoval rendelkezik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbít. 1117

Önálló... elméletileg és nagyobb uradalmakból szerzett, gyakorlatilag képzett, 32 éves, nő, gazdasági f. év végére állást keres. Az állatony-zás, hizlálás és tehénpásztó, valamint a cukorrépa- és dohánytermelésben kitűnő gyakorlati bíró; ugyancsak a gazdaság adminisztrálás ügyében is szakavatott. Jellemes és tökéletes műveltségű, előzetes bizonyítványok és referenciák igazolják. Szíves megkereséseket „Hajnal” alatt továbbít a kiadóhivatal. 1086

7 évr... vészen átment, első rendű, kondor szőrű szék, kocsa, és 14 kan tenyésztés felügyelőségi eladó. Bővebbet szám. tartó hivatal Gyapóly, posta-távirda- és vasutállomás. 1104

Állatok... Eredeti Rambouillet kosok 157 mindenkor nagyobb mennyiségben, durva választékban kaphatók gróf Herberstein Albert uradalmi igazgatóságánál Strilek, Mervorszá. 500 drb. 4 hónapos, fehér, kisléni malacok van eladó, tartó-kezelőre alkalmas, híztó példányok. Hegyessy Sándorné, Csulóc, u. p. Gömör-Panyit. 1093

Öz... mostani és későbbi szállására közpénzüzetts mellett jó drakban megvételre szolid bécsi üzég a tall H. E. Fattinger vad-bus nagykereskedő, Wien, IV., Fro'haus. 1116

200 darab... anyabírával szeretnék feles-juhászok beállni, 3 évre Szent-Mihály napjától kezdve. Czimem Peczár Ferencz, János-maj, Felsőszikola, u. p. Dunasodny, Pénhermegye. 1125

Vegyések... 410 hold... buzátermő szántóföldből álló bérlet két város és 2 vasúti állomás közelében, ur lakkal és gazdasági épületekkel dusan állva, hátralevő 7 évre folyó évi október elsejére átadó. Czim a kiadóhivatalban. 1108

900 holdas... előnyös bérlet magyar vidéken országutal város-vasúthoz közel tíz évre most vagy őzre kedvezően átadó. Czim a kiadóhivatalban. 1111

Eladó... Somsich Andor sárdi lörszűhászatból 500 db tenyész-anya. Felvilágosítással szolgál az uradalmi intézőség, Sárd, Somogy megye. 1113

Repeze... árpa, buza stb. aratásra és szalás takarmány adagolásra

Használva a gazda 100 keresztetnél biztosan 6 koronát megtakarít buza kötéllel szemben. 1. szám ezre 14 korona 2. szám ezre 12 " 3. szám ezre 10 " a palánki vasúthoz szállítva. Tessék prospektust és gazd. köteláru árjegyzéket kérni.

ELADUNK... kölcsön adunk új és egyszer használt vizhatlan TAKARÓ PONYVÁKAT, mindenféle nagyságban, új és használt mindennemű TERMÉNY ZSÁKOT repceponyvákat a legjutányosabb árak, illetve kölcsönadják mellett KOHN ÉS STEIN zsák és ponyva gyári raktár BUDAPEST, V. Béla u. 5.

Használt gabonaszakok, melyek mezőgazdasági célokra még alkalmasak eladók Strasser és Könignel, Budapest, Béla-utca 6. 1123

Csinosan... kálitott gyümölcsösöket szőlő lejtényosabb után-vétele küldésel Szekeres János, Galgóc, Nyitramegye. 1119

Lancaster-kegyver... 12-es, Springer-féle bécsi gyártmány, sürtőre vagy golyóra, 80 frtért eladó; ugyanott egy szarka sötét, ritka példány, 30 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban „Fegyver” jelző alatt. 978

FALB... az idén is sok eszt jó-solanyári hónapokra, tanácsos lesz tehát a gazdáknak jó vízhatlan ponyvákra gondoskodni, nehogy később a kár beázzanak. A Fischer-féle zsák-és ponyvagyártás (Budapest, Nagykörút, utca 18) mint a legmegbízhatóbb ajánlatjuk, mely kívánat-ra mintákat ingyen, bérmentve küld. Használat, jó karban levő ponyvák és mindenféle más zsákok a legolcsóbb áron ugyanott kaphatók. Ponyva-kezelő-csönz-intézet.

Külföld... részére vásárol legmagasabb áron biborherét, csibehur- és pohánkamagot, új rozstot, egyéb gazdasági magot és mintázott ajánlatot kér WOLF SOMA mag- és terményügynök, külföldi üzég képviselője Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. sz.

Kitűnő minőségű Biborhere-mag 1124 jutányosan kapható HALDEK magkereskedésben Budapest, Károly-körút 9.

Kiadó bérlet... A Kenéz József örökösai tulajdonát képező, Turkeve határában fekvő 1020 holdas csodabirtok családi birtok, városi és vasúti 25 percznyire, új épületekkel és 12 holdas kert közepén fekvő szép új lakóházzal felszerelve 6-10 évre haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást nyújt: Kenéz Z. birtokos, Turkeve (Jászku-Szolnok u. 1088 Magyar kir. államvasutak. 58284/900. sz.

Pályázati hirdetmény... Az aulirott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1900. évi augusztus hó 1-től, 1901. évi július hó 31-ig illetőleg 1902. év végéig különféle méretű csiszoló korongokból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani kívánván, emezel nyilvános pályázatot hirdet; nevezetesen: Norton-féle, Yulcan-féle, nascsos csiszolókból és carborundum anyagból készült csiszoló-korongok. A kirás tárgyat képező egyes méretű csiszoló-korongokat előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállítókra vonatkozó részletes módok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-út 73. sz. II. em. 47. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított iventkint egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi július hó 31-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külsővel látandó el: „Ajánlat csiszoló-korongok szállítására 58284/900. számhoz. Bánatpénzül az ajánlat árak egy évi értékének 5%-át készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1900. évi július hó 30-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módokat bemutatása mellett állítanak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tételt le, nem vételnek figyelembe. Budapest, 1900. évi június hóban. Az üzletvezetőség.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvények, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarzattalok elátva, egy füzetben. Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

Malomeladás, malomvétel, malombérlet, gépek vétele és eladása legesélyesebben megszerezhető a „Molnár Lapja” révén. (Budapest, VIII., József-körút 32.)

Magy. kir. államvasutak. 101983/900. szám.

Hirdetmény... Csak a keleti expresszvonatok közlekedhetnek szabadon oly feltétel mellett, hogy utasaik bolgár területen ki nem szállanak. Európai Törökországban származó árúknak Hehbit-schevora és azon túl való bevitelle tilos. Budapest, 1900. június 30-án. Az igazgatóság.

Magy. kir. államvasutak. 100889/900. sz.

Hirdetmény... Tárgy: A pozsony-lipótvári vonalon közlekedő 5012. sz. vonat forgalmának Pöstyénig való kiterjesztése tárgyában. A pozsony-lipótvári vonalon közlekedő, Pozsonyból este 6 óra 15 perczkor induló 5012. sz. személyvonat forgalma f. é. július hó 10-től kezdve a lipótvár-pöstyéni vonalra is ki fog terjesztetni. Nevezett vonat Lipótvárról este 8 óra 41 perczkor fog tovább indulni és Pöstyénre este 9 óra 14 perczkor érkezni. Budapest, 1900. június 30-án. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazt.)

GŐZMIVELÉS.

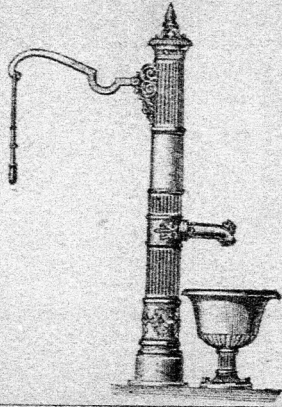
Nagyobb területek szántását gőzekével
hajlású vagyok elváltatni; épteg
mélyrigoleozást szőlő-telepítésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alant emiatt forduljanak.

WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.
gőszántási vállalkos

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 kr-ért (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

A legjobb kutszivattyuk

ugyszinte mindennemű szivattyukat,
minden czélra, esőveket,

**vizellátási
telepeket**

készít 466

Anton Kunz

Mähr.-Weisskirchen.

Prospectusok ingyen.

HOTTER F. J. R. Szt. József-gyógyszertár a sz. Józsefhez BÉCS, XII/2., Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol
1/2 palack frt 6.—, 1/4 palack frt 3.50.
Elővált mindennemű kinővést és zsíros
testtápadékat, a nélkül, hogy a szőrt tönkre
tenné. Erősebb a megtámadott és gyenge
inakt, elővált és tönkre tesz minden cso-
mót az izmokon és megőv minden gyullá-
dástól; különösen bevált epebajnál, csülök-
daganatnál, patablütökéknél, vastag tárdnál,
esomóknál az inakon, vastag bokánál, daga-
natoknál, a hol ilyenek fellépnek. A térdek
remegését megszünteti és meggyógyítja a
szúrdásokat.

Hotter-féle Agril táppora
lovak és szarvasmarhákknak, 1 csomag 80 kr.
Kiváló pótlék a takarmányhoz az állat ereje
és egészségének fenntartására; minden vese-,
máj-, hólyag- és idegbajnál alkalmazandó.

HOTTER-FÉLE HOLTTEKEMENŐS
1/2 tégely ára 2 frt, 1/4 tégely 1 frt 20 kr.
Félmulhatatlan holttestem eltávolítására régi
bajoknál is.

ALLATGYÓGYKESZITMENYEI
a jelenkor legkiválóbbjai, melyek szá-
mos bizonylat szerint semmi más ha-
sonló szernek által hatásukban el nem
éreltek. Raktárak a gyógyszerárak-
ban és drogériákban.

Főraktár: BUDAPESTEN: Dr. BUDAI EMIL,
városi gyógyszer. Városház és TÖRÖK JOSEF
gyógyszertára Király-utca 12.

HOTTER-FÉLE TRAINING-FLUID
1 palack 1 frt 20 kr.

Az inakt és izmokat a magas öreg korig
állandó erőben és frissen fenntartja, az
állatot a hódorások után a legnagyobb
fáradalmakra és vontatásra képesíti. A tul-
erősítés következményeinek, bémúlás, szag-
gátás és merevedésnél megépő sikerrel al-
kalmazandó.

HOTTER I. ÉS II. SZ. DIENÓPORA
1 kiló 1 frt 20 kr.

Legjobb étrendi szer a diákok évtágyá-
nak és az azzal járó emésztésnek előmozdít-
ására; kitűnően bevált orbánczánál. A II.
számu hasmenésnél alkalmazandó.

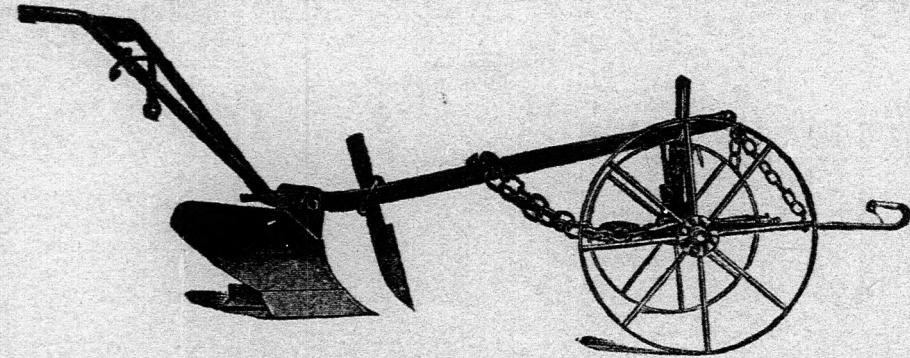
HOTTER-FÉLE KOLIKA ELLENI SZER
1 üveg 1 frt 50 kr.
Lovaknál mindennemű kolika és hogy fel-
akadás, szarvasmarhákknál pedig puffadás
ellen alkalmazandó.

Haszonbérlet keresés.

Kitűnően képzett, gyakorlott, előkelő család-
ból származó porosz gazda, Magyarországból nősül-
vén, itt megtelepedni óhajt és bérletet keres. Vas-,
Bars- és Nógrádmegye előnyben részesül.

Kivánalmi 400—1000 kat. hold jó minőségű
föld, lakház, épületek, teljes fundus instructus, jó
közlekedési utvonat.

Kellőleg körülírt ajánlatokat, a bérlet árával
megjelölten „J. S 1900.” alatt a lap kiadó-
hivatalába kér. 1128

Egy és több vasu egyetemes aczélekéim és talajmivelő eszközeim

olcsó ár, elsőrendű minőség és czélszerű szerkezetüknél fogva országszerte legjobb hirnévnek és kelendőségnek
örvendenek.

Árjegyzékekkel és árajánlattal szívesen szolgálók.

Bächer Rudolf

cs. és kir. kizárólagos ekegyára
BUDAPEST,
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

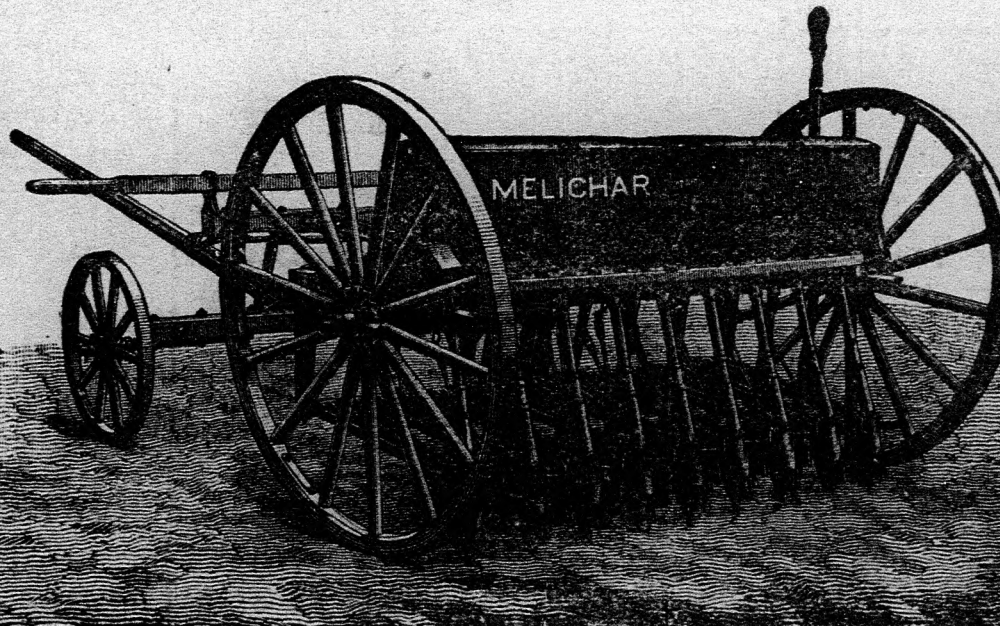
„Unicum-Drill“

egyetemes **sorhavetőgép** sokoldalú használ-
hatóságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész
Európában

a legjobb hirnévnek és
a legnagyobb kelendőségnek
örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek
között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzék és bővebb felvilágosítással készséggel
szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szab. kizárólagos vetőgépgyára
Budapest,
VI. ker., Nagymező-utca 68.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest (Köztelek).

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

Egyedüli speciális ekegyártással foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

K

AZ OR

As országos ma
Nem ta
Egész évre 20 ha

AZ OMGE

Pály

Az „Orszá-
sület az általa k
ványi helyek kö
1. A Bakó
ösztdíj 240
pályázhat első
ségi egyén.
2. A Nagy-
évi ösztdíj 240
pítványra elsőor
megyei illetőségű
3. Gróf Ba
ösztdíj 240 ko
ványra elsőorba
További felt
nál, hogy a kérv
legyen, ki 16-ik é
levéllel igazoland
ványnyal igazolan
irni és olvasni.
Pályázhat ez
mivesiskolába má
illető földmivesisk
Kellő okmán
kérvények folyó é
„Országos Magyar
gatóságához (Buda

P
Az „Orszá
Egyesület” alapít
szére tagsági ok
Ezen oklevél m
helyezvén, — ez
hirdet ezen okle

MAGYAR M